



STRATEGIJA RAZVOJA PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA  
GRADA PRELOGA DO 2020.



*Prelog – Grad pozitivnog poduzetničkog okruženja i  
kvalitetne poduzetničke infrastrukture*

Prelog, prosinac 2016.

## **Uvodna riječ Gradonačelnika**

*Danas možemo biti ponosni na naš Grad Prelog. Bilježe se uspješni rezultati u gotovo svim sektorima djelovanja i življenja. Grad Prelog je pokretač i predvodnica razvoja donjeg Međimurja. Želimo očuvati i unaprijediti tu našu razvojnu funkciju, osigurati stalni rast i stvarati nove razvojne prilike i mogućnosti za što imamo gotovo sve potrebne preduvjete.*

*Imamo dobre potencijale: marljive, stručne i poslovno-odgovorne ljude, razvijene gospodarske zone, geotermalnu energiju, vodene površine rijeke Drave i namjeru da sve to objedinimo u stalni rast i unapređenje razvoja Grada Preloga.*

*Da bi smo uspješno to ostvarili nužno je da osiguramo kvalitetnu bazu, a to je gospodarstvo u svim svojim oblicima i djelatnostima tj. poduzetništvo i obrtništvo, turističke i poljoprivredne djelatnosti. S toga smo donijeli odluku da prvo kreiramo smjernice našeg razvojnog postupanja u gospodarstvu dokumentom „Strategija razvoja poduzetničkog okruženja Grada Preloga do 2020.“.*

*Izrada ovog dokumenta vršila se procesom strateškog planiranja u kojem su sudjelovali i svoj doprinos dali prvenstveno predstavnici gospodarskog sektora te je zahvaljujući njihovom znanju i iskustvu i njihovoj motiviranosti za uspješan razvoj Grada Preloga definirana vizija budućeg gospodarskog stanja i odgovarajuće strateške odrednice tj. strateški ciljevi, strateški prioriteti i provedbene mjere. To su smjernice i procesi kako ostvariti željenu i zacrtanu viziju gospodarskog razvoja Grada Preloga.*

*Želim zahvaliti svim sudionicima u izradi ovog dokumenta i pozvati Vas da provodimo zacrtane ciljeve svaki u svojem djelovanju te da nam ova strategija bude živući dokument koji se provodi i stalno unapređuje i ostvaruje viziju.*

*Uvjeren sam da će nam i ova Strategija doprinijeti da se optimistična razvojna priča Grada Preloga uspješno nastavi.*

**Gradonačelnik:**

*LJUBOMIR KOLAREK, dr.vet.med.*

## Sadržaj

<b>1.</b>	<b>SAŽETAK STRATEGIJE.....</b>	<b>5</b>
1.1.	Metodološki pristup izrade Strategije .....	9
<b>2.</b>	<b>OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA.....</b>	<b>10</b>
2.1.	Zemljopisni položaj - prostorno lokacijska obilježja .....	10
2.2.	Prometna povezanost.....	10
2.3.	Telekomunikacije .....	11
2.4.	Prirodne karakteristike .....	12
2.5.	Stanovništvo .....	12
2.6.	Stanje nezaposlenosti .....	14
<b>3.</b>	<b>OSNOVNA ANALIZA STANJA GOSPODARSTVA NA PODRUČJU GRADA PRELOGA.....</b>	<b>15</b>
3.1.	Poduzetništvo i obrtništvo.....	15
3.1.1.	<i>Gospodarske / industrijske zone.....</i>	<i>21</i>
3.2.	Turizam .....	22
3.2.1.	<i>Prirodna baština .....</i>	<i>24</i>
3.3.	Poljoprivreda .....	25
<b>4.</b>	<b>UTVRĐIVANJE GOSPODARSKIH RAZVOJNIH PROBLEMA I DEFINIRANJE RAZVOJNIH POTREBA</b>	<b>27</b>
4.1.	Opće gospodarske značajke .....	28
4.2.	Malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo.....	30
4.3.	Turizam .....	32
4.4.	Poljoprivreda .....	34
<b>5.</b>	<b>SWOT ANALIZA GOSPODARSTVA.....</b>	<b>36</b>
5.1.	SWOT analiza - opće gospodarske značajke .....	37
5.2.	SWOT analiza - malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo.....	38
5.3.	SWOT analiza - turizam.....	39
5.4.	SWOT analiza - poljoprivreda .....	40
<b>6.</b>	<b>DEFINIRANJE STRATEŠKIH ODREDNICA .....</b>	<b>41</b>
6.1.	Vizija gospodarstva .....	42
6.2.	Gospodarski strateški ciljevi .....	43
6.2.1.	<i>Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja .....</i>	<i>44</i>
6.2.2.	<i>Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora.....</i>	<i>48</i>
6.2.3.	<i>Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje .....</i>	<i>50</i>
<b>7.</b>	<b>STRATEŠKI PROJEKTI I PROJEKTNE INICIJATIVE .....</b>	<b>53</b>
<b>8.</b>	<b>PROCES PROVEDBE, PRAĆENJA, INFORMIRANJA I AŽURIRANJA STRATEGIJE .....</b>	<b>56</b>
8.1.	Institucionalni okvir .....	56
8.2.	Provedbeni okvir.....	57
8.2.1.	<i>Horizontalna načela.....</i>	<i>58</i>
<b>9.</b>	<b>VREDNOVANJE STRATEGIJE .....</b>	<b>59</b>
9.1.	O indikatorima u Strategiji razvoja .....	59
9.2.	Primjena indikatora u praksi.....	59
9.3.	Indikatori u Strategiji .....	59
<b>10.</b>	<b>USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA .....</b>	<b>61</b>
<b>11.</b>	<b>PRILOZI .....</b>	<b>63</b>
11.1.	Rekapitulacija definiranih strateških ciljeva, prioriteta i provedbenih mjera .....	63
11.2.	Pokazatelji učinka .....	64
11.3.	Komunikacijska strategija za upravljanje i provedbu Strategije .....	65
11.4.	Kalendar turističkih manifestacija za 2017. godinu .....	67

## Popis tablica

Tablica 1.1. Prikaz nadređenih strateških dokumenata .....	6
Tablica 2.1. Kretanje broja stanovnika od 1981. – 2011. godine.....	12
Tablica 2.2. Kontingent stanovništva prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine.....	13
Tablica 2.3. Broj i obrazovna struktura nezaposlenih osoba u 2015., 2014. i 2013. godini.....	14
Tablica 3.1. Struktura gospodarskih subjekata na području Grada Preloga i Međimurske županije od 2013.-2015. godine .....	15
Tablica 3.2. Kretanje broja obrtnika na području Grada Preloga .....	16
Tablica 3.3. Djelatnosti gospodarskih subjekata na području Grada Preloga od 2013.-2015. ....	17
Tablica 3.4. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika za 2013. - 2015. godinu .....	18
Tablica 3.5. Veličina poduzetnika u Gradu Prelogu .....	19
Tablica 3.6. Rang lista prvih 7 poduzetnika po ukupnom prihodu u Gradu Prelogu od 2013.-2015. ....	19
Tablica 3.7. Rang lista 7 poduzetnika po veličini dobiti u Gradu Prelogu od 2013.-2015.godine.....	19
Tablica 3.8. Rang lista prvih 7 poduzetnika po broju zaposlenih u Gradu Prelogu od 2013.-2015. godine.....	20
Tablica 3.9. Dolasci i noćenja gostiju na području Grada Preloga i MŽ .....	23
Tablica 3.10. Prikaz kulturnih dobara na području Grada Preloga .....	23
Tablica 3.11. Prikaz događaja i manifestacija kroz godinu u Gradu Prelogu .....	24
Tablica 3.12. Obradive površine prema sjedištu PG- a do kategorije naselja na području Grada Preloga u 2015. godini .....	25
Tablica 3.13. Prikaz broja PG-a i poljoprivrednih površina MŽ i Grada Preloga.....	26
Tablica 4.1. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete.....	28
Tablica 4.2. Definiranje razvojnih potreba.....	29
Tablica 4.3. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete .....	30
Tablica 4.4. Definiranje razvojnih potreba.....	31
Tablica 4.5. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete .....	32
Tablica 4.6. Definiranje razvojnih potreba.....	33
Tablica 4.7. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete .....	34
Tablica 4.8. Definiranje razvojnih potreba.....	35
Tablica 6.1. Ključne riječi za sinonim gospodarstva do 2020. - rang prema bodovima .....	42
Tablica 6.2. Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera .....	44
Tablica 6.3. Mjera 1.1.1. - Uspostavljanje poduzetničke potporne institucije.....	45
Tablica 6.4. Mjera 1.1.2. - Unapređenje infrastrukture u gospodarskim zonama i proširenje zona novim infrastrukturno opremljenim poduzetničkim parcelama .....	45
Tablica 6.5. Mjera 1.1.3. - Privlačenje investitora i potpora novim razvojnim projektima.....	46
Tablica 6.6. Mjera 1.2.1. - Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija i uspostavljanje obrazovnih programa u tehničkim i obrtničkim zanimanjima .....	46
Tablica 6.7. Mjera 1.3.1. - Uspostava širokopojasne mreže na području Grada Preloga .....	47
Tablica 6.8. Mjera 1.3.2. - Poticanje korištenja ICT kod mikro i malih poduzetnika .....	47
Tablica 6.9. Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera .....	48
Tablica 6.10. Mjera 2.1.1. - Valoriziranje postojećih i kreiranje novih turističkih sadržaja.....	48
Tablica 6.11. Mjera 2.1.2. - Poticanje ulaganja u edukaciju pružatelja usluga u turizmu .....	49
Tablica 6.12. Mjera 2.1.3. - Jačanje ljudskih i financijskih kapaciteta turističke zajednice kao potporne institucije..	49
Tablica 6.13. Mjera 2.2.1. - Diversifikacija i proširenje smještajnih kapaciteta .....	49
Tablica 6.14. Mjera 2.2.2. - Definiranje ugostiteljske ponude Grada .....	49
Tablica 6.15. Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera .....	50
Tablica 6.16. Mjera 3.1.1. - Komasaacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta .....	51
Tablica 6.17. Mjera 3.1.2. - Uspostavljanje proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama .....	51
Tablica 6.18. Mjera 3.2.1. - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje.....	52
Tablica 6.19. Mjera 3.2.2. - Osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju .....	52
Tablica 7.1. Popis strateških projekata do 2020. ....	53
Tablica 7.2. Popis projektnih inicijativa do 2020. ....	55
Tablica 10.1. Usklađenost 1. strateškog cilja .....	61
Tablica 10.2. Usklađenost 2. strateškog cilja .....	61
Tablica 10.3. Usklađenost 3. strateškog cilja .....	62
Tablica 11.1. Pokazatelji učinka .....	64

## 1. SAŽETAK STRATEGIJE

Grad Prelog kao jedinica lokalne samouprave provela je proces participativnog strateškog gospodarskog planiranja te je rezultat tog procesa formiranje strateškog dokumenta *“Strategija razvoja poduzetničkog okruženja Grada Preloga do 2020.”* (u nastavku: *Strategija*). Navedeni gospodarski strateški dokument predstavlja temeljeni razvojni dokument gospodarstva u cjelini sa definiranim smjernicama razvojnih opredjeljenja koje predstavljaju podlogu gospodarskom upravljanju te podlogu za donošenje poslovnih odluka svih gospodarskih dionika u tekućem i narednom razdoblju do 2020., a koje će imati utjecaj na ostvarivanje željene gospodarske budućnosti Grada Preloga.

Proces participativnog strateškog gospodarskog planiranja započeo je slanjem anketnog upitnika (nalazi se u prilogu) svim dionicima gospodarstva, a koja anketa se prikupljala od 24.10.2016. do 13.11.2016., zatim održavanjem radne radionice koja se održala 07.11.2016. i na kojoj su prezentirani osnovni statistički podaci o stanju i kretanju gospodarstava te rezultati dotad prikupljenih i obrađenih anketa i njihovih sadržaja kao što su: utvrđivanje razvojnih problema, definiranje SWOT analize<sup>1</sup> te utvrđivanje prijedloga strateških odrednica<sup>2</sup>. Paralelno s prethodno navedenim, proces strateškog planiranja odvijao se zajedno sa Koordinacijskim odborom za izradu Razvojne strategije poduzetničkog okruženja Grada Preloga do 2020. te Koordinatorom za operativno usklađivanje procesa strateškog planiranja.

S obzirom na prethodno navedene elemente strateškog planiranja, struktura definiranih strateških odrednica sastoji se od slijedećeg:

- **Vizije**
  - strateških ciljeva
    - prioriteta
      - provedbenih mjera
        - aktivnosti

*Vizija* - je sažeti tekst u formi izjave o željenom budućem gospodarskom stanju. Vizijom se projicira buduće stanje koje treba ostvariti u narednom programskom razdoblju do 2020.

*Strateški ciljevi* - su šira razrada vizije koji proizlaze iz teksta vizije i utvrđeni su prilikom formiranja teksta vizije. To su smjernice razvojnih opredjeljenja. U formiranju vizije i strateških ciljeva nužno je interaktivno sagledavanje i u procesu planiranja iz razvojnih problema, SWOT analize i drugih polaznih osnova u pravilu se iščitavaju potrebni ciljevi, a sublimacija tih ciljeva dovodi do vizije iz koje se povratno definiraju konačni sadržaji strateških ciljeva.

*Strateški prioriteti* (skraćeno „prioriteti“) - za svaki strateški cilj utvrđuju se strateški prioriteti kao segmentni ili specifični ciljevi ili kao strateški pravci djelovanja (strategija djelovanja) koji osiguravaju provedbu pojedinog strateškog cilja.

*Provedbene mjere* (skraćeno „mjere“) - za svaki strateški prioritet utvrđuju se provedbene mjere koje osiguravaju ostvarivanje strateškog prioriteta. Provedbene mjere ostvaruju se planskim aktivnostima koje se u implementaciji oblikuju kao projekti. Može se smatrati da je mjera skup povezanih aktivnosti i odluka kojima se postiže parcijalni cilj, troše se resursi i vrijeme, a značajne su za krajnjeg korisnika, podnositelja projekta i ostalih dionika.

<sup>1</sup> Naziv SWOT dolazi od inačice iz engleskog jezika koja označava Strengths (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities (prilike), Threats (prijetnje).

<sup>2</sup> Pojam strateških odrednica uključuje: viziju, strateške ciljeve, prioritete, provedbene mjere i aktivnosti

Provedbena mjera se u pravilu definira na nivou programa. Pod pojmom „program“ u ekonomskom i strateškom smislu podrazumijevamo skup razvojnih inicijativa i projektnih prijedloga, politika, procedura, pravila, resursa i ostalih elemenata koji su potrebni u provođenju aktivnosti te predstavlja okvir za planiranje aktivnosti unutar određenog sektora ili područja. Program zahtijeva koordinaciju više dionika i njihovo vremensko usklađivanje. Program, u ovom smislu ne uključuje primarno izradu određenog dokumenta, već se sagledava u širem smislu, iako može predstavljati samo inicijaciju ili izradu određenog razvojnog dokumenta.

*Aktivnosti* - aktivnost je svaka radnja usmjerena na izvršenje nekog zadatka (projekta, ideje, razvojne inicijative) koja doprinosi svrsi provedbene mjere. Aktivnost se u pravilu definira na nivou projekta. Projektne inicijative tj. projektni prijedlozi u svojem općem cilju, specifičnim ciljevima, svrsi i rezultatima, moraju upućivati na definirane aktivnosti u Strategiji ukoliko projektni prijedlozi žele pronaći uporište u tom dokumentu tj. Strategiji.

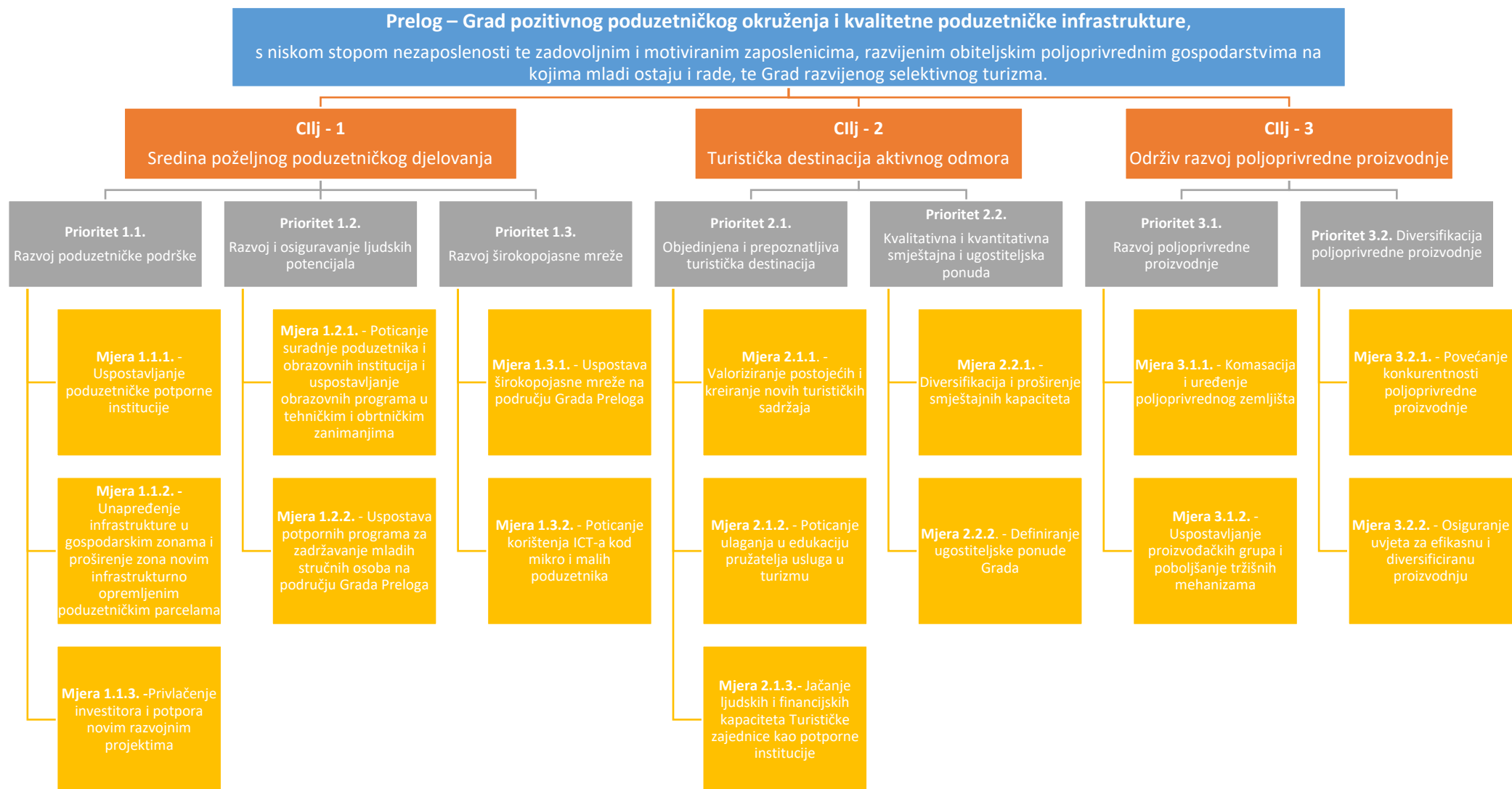
Tokom izrade gospodarskog strateškog plana Grada Preloga osobito se vodila pažnja o usklađenosti s nadređenim strateškim dokumentima na nacionalnoj razini i na županijskoj razini. Ključni strateški dokumenti koji su promatrani na nacionalnoj i regionalnoj (županijskoj) razini, čija su razvojna usmjerenja i smjernice uzete u obzir prikazana je tablicom u nastavku.

**Tablica 1.1.** Prikaz nadređenih strateških dokumenata



Usklađenost sa strategijom više razine izvršena je u odnosu na Razvojnu strategiju Međimurske županije 2011.- 2013., a čije je važenje produženo do kraja 2016. godine. Usklađenost je provedena promatrajući gospodarske strateške odrednice navedene u Razvojnoj strategiji Međimurske županije 2011.- 2013., a navedeno je prikazano u poglavlju 9. Nakon izrade nove razvojne strategije Međimurske županije do 2020. godine, naknadno će se provesti usklađenost sa novim strateškim dokumentom.

**Grafički prikaz definiranih strateških odrednica - Vizija, strateški ciljevi, prioriteti i provedbene mjere te horizontalne mjere**



**Horizontalne mjere i politike**

(načela održivog razvoja, čl. 11. i čl. 191. st. 1. UFEU; članak 8. Uredbe (EU) br. 1303/2013 te uravnoteženi održivi razvoj, Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, NN 147/14)

Prethodnim grafičkim prikazom navedene su definirane strateške odrednice - vizija, gospodarski strateški ciljevi, prioriteti i provedbene mjere. Navedenim odrednicama nastoji se postići buduće željeno gospodarsko stanje, a koje je tekstualno sublimirano u viziji.

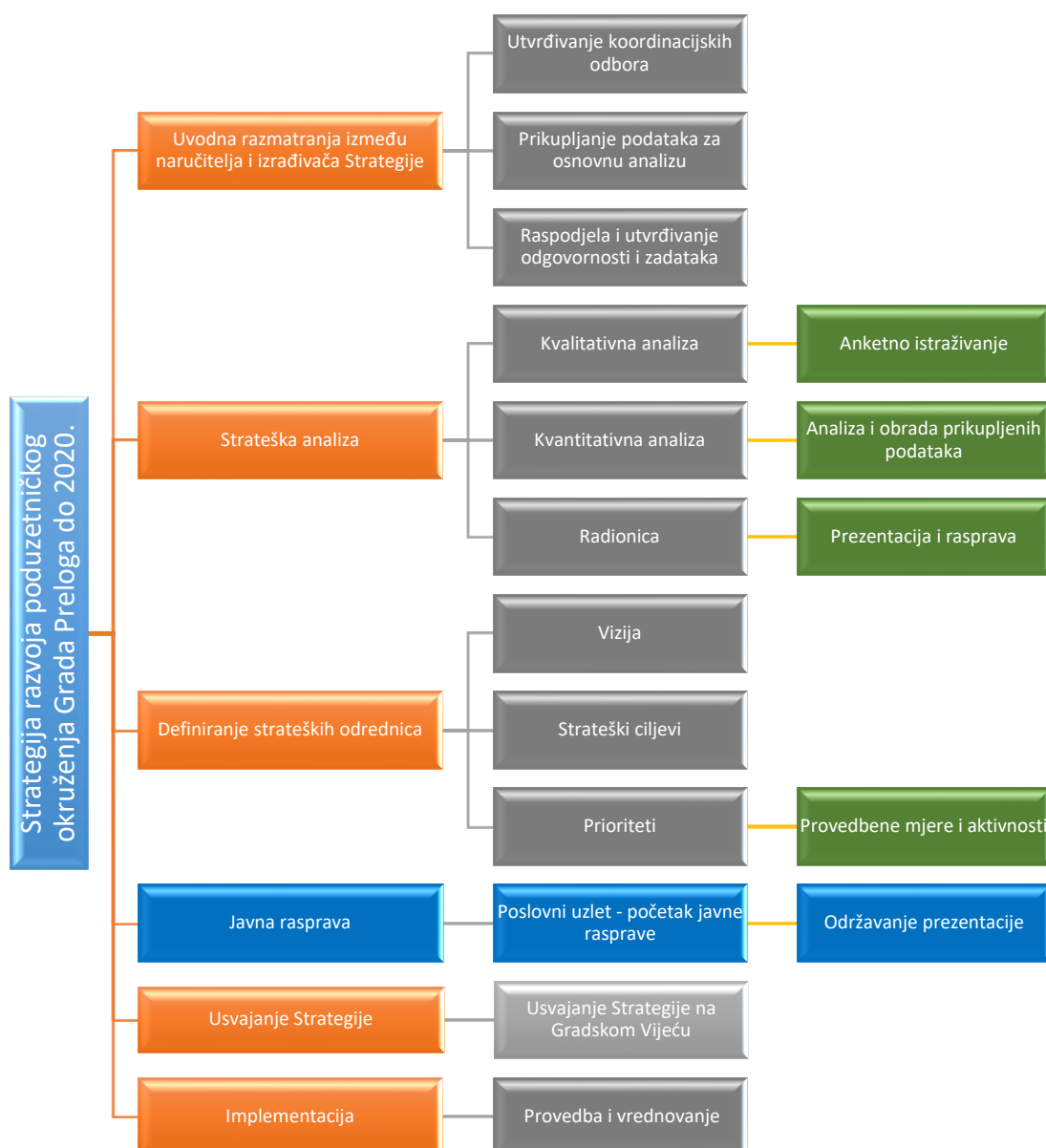
Gospodarski strateški dokument „*Strategija razvoja poduzetničkog okruženja Grada Preloga do 2020.*“ kroz definiranu viziju nastoji ostvariti rast i razvoj gospodarskih dionika u skladu s načelima Europa 2020, a koja uključuje **pametan, održiv i uključiv rast**.

Kao zasebna strateška odrednica od posebne značajnosti definirane su **horizontalne mjere i politike**, a koje su prikazane kao horizontalna provedbena mjera koja se pojavljuje u sva tri definirana strateška cilja. Navedene horizontalne mjere i politike moraju se poštivati kroz sve prethodno definirane strateške odrednice, u smislu projektnih prijedloga na području Grada Preloga, a koje moraju biti u skladu s načelom održivog razvoja, energetske učinkovitosti i promicanjem ciljeva Europske unije, a koji se odnosi na očuvanje, zaštitu i unapređenje kvalitete okoliša u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća“ te Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, NN 147/14. Opširnije o horizontalnim načelima navedeno je u poglavlju 8.2.1.

Zaključno, svakom projektnom prijedlogu koji direktno ili indirektno doprinosi horizontalnim mjerama i politikama, potrebno je pridodati posebni značaj.



## 1.1. Metodološki pristup izrade Strategije



Slika 1. Metodološki okvir izrade Strategije

Na slici 1. prikazan je metodološki okvir za strukturiranje dokumenta Strategije. Uvodna razmatranja između naručitelja (Grad Prelog) i izrađivača Strategije (tvrtka *Bercon d.o.o.*) definirana su ugovornim obvezama. Strateška analiza provedena je kombiniranom metodologijom tj. kvalitativnim i kvantitativnim metodama istraživanja kojom su utvrđene ključne gospodarsko-strateške pretpostavke te stanje i trendovi gospodarstva. Za analizu i obradu prikupljenih podataka (sekundarni podaci) glavni izvor podataka su podaci Financijske agencije (FINA) i Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske (DZS). Utvrđivanje i definiranje strateških odrednica proizlazi iz strateške analize i iz suradnje izrađivača Strategije sa Koordinacijskim odborom za izradu Strategije. Implementacija predstavlja okvir za uspješnu provedbu i vrednovanje Strategije, a čija odgovornost je na Gradu Prelogu kao tijelu za upravljanjem strateškim razvojem.

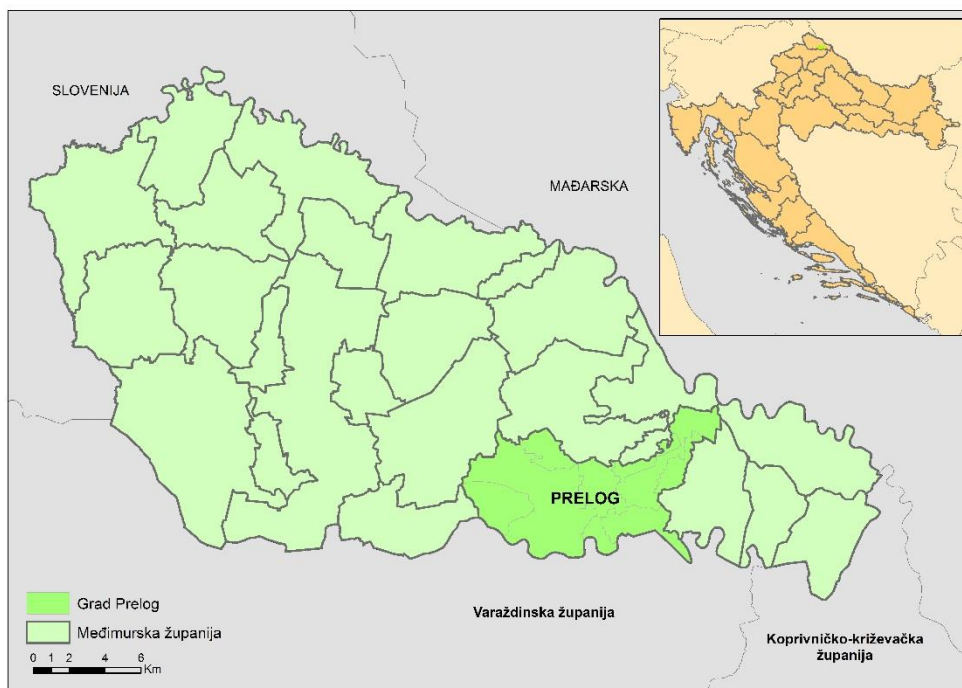
## 2. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA

### 2.1. Zemljopisni položaj - prostorno lokacijska obilježja

Grad Prelog smješten je uz lijevu obalu rijeke Drave, odnosno Dubravskog jezera u središnjem južnom dijelu Međimurske županija. Grad Prelog po veličini je druga jedinica lokalne samouprave u Međimurskoj županiji, koja graniči sa Varaždinskom županijom, a u okvirima Međimurske županije graniči sa slijedećim općinama: Sveta Marija, Goričan, Kotoriba, Donji Kraljevec, Mala Subotica i Orehovica.

Površina Grada Preloga iznosi 63,66 km<sup>2</sup>, a raspoređenih u 8 naselja: Cirkovljan, Čehovec, Čukovec, Draškovec, Hemuševac, Oporovec, Otok i Prelog.

Prema indeksu razvijenosti koji iznosi 86,65% prosjeka RH, Grad se svrstava u III. skupinu razvijenosti (postoji V. skupina razvijenosti) u tu skupinu spadaju JLS-ovi od 75% -100% prosjeka RH, dok indeks razvijenosti Međimurske županije iznosi 69,65% i time Međimurska županija spada u I. skupina gdje spadaju županije s indeksom razvijenosti manjim od 75%.



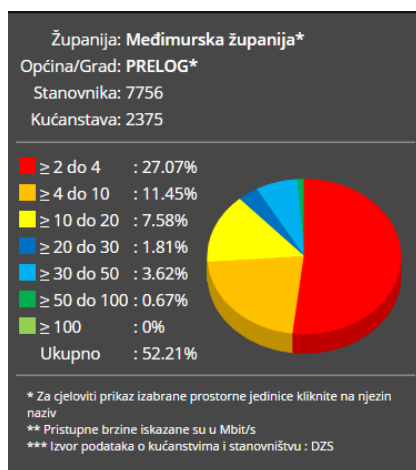
Slika 1. Položaj Grada Preloga, (izvor: Grad Prelog)

### 2.2. Prometna povezanost

Prometna dostupnost i povezanost Grada Preloga je od iznimne važnosti s obzirom na geostrateški položaj regije. Ističe se blizina velikih europskih središta i većih gradova koja su od Preloga udaljena nekoliko stotina kilometara (Beč, Budimpešta, Zagreb, Ljubljana, Rijeka, Split, Dubrovnik). Posebno valja istaknuti blizinu autoceste koja je od Preloga udaljena 7 kilometara, industrijski kolosijek željezničke pruge nalazi se na 6 kilometara (Donji Kraljevec), udaljenost od velike međunarodne Zračne luke Zagreb iznosi 110 kilometara.

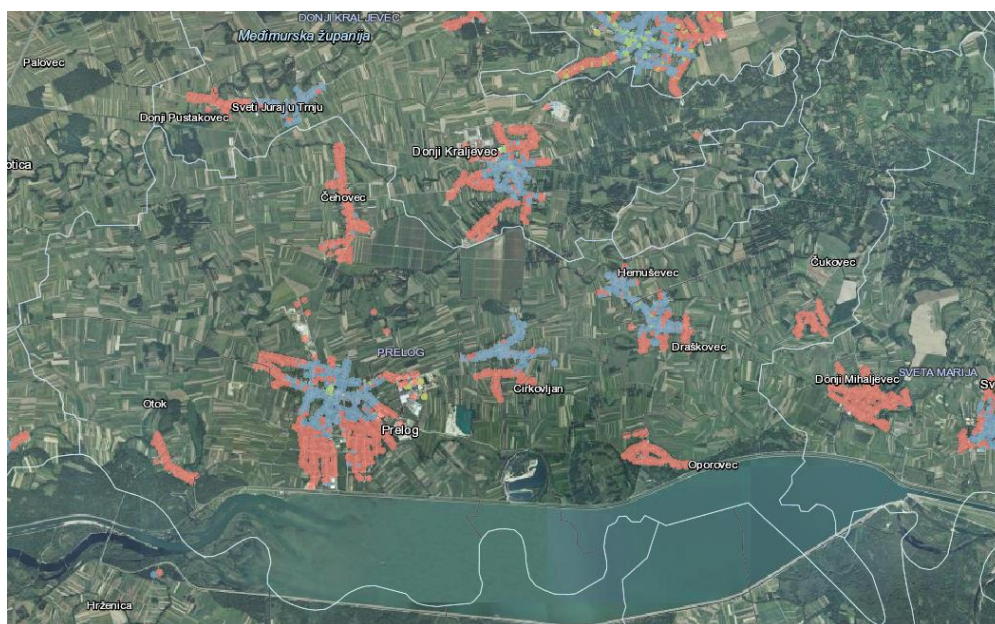
## 2.3. Telekomunikacije

Prikaz korištenja brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa, koji objavljuje HAKOM (Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti) pokazuje da se od ukupnog broja kućanstava (2375) njih 52,21% koristi uslugama nepokretnog širokopojasnog pristupa brzine 2 Mbit/s i većih. Od 52,21% kućanstava njih 27,07% koristi se brzinom od 2- 4 Mbit/s; 11,45% brzinom od 4-10 Mbit/s; 7,58% brzinom 10- 20 Mbit/s; 1,81% brzinom od 20- 30 Mbit/s; 3,62% koristi brzinu od 30-50 Mbit/s, te 0,67% koristi brzinu od 50-100 Mbit/s. Navedeno svrstava Grad u skupinu od 45-55% kućanstava su ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom koji koriste brzinu 2 Mbit/s i veće. Navedeno je prikazano slikom u nastavku.



*Slika 2. Statistički pregled korištenja brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa kućanstava (HAKOM, lipanj 2016.)*

Slikom u nastavku prikazani su podaci o dostupnosti brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa. Crvenom bojom označena su područja s brzinom pristupa od 2 do 30 Mbit/s, točke plavom bojom označena su područja s brzinom pristupa od 30 do 100 Mbit/s, dok su zeleno-žutom bojom označena područja sa brzinom pristupa većom od 100 Mbit/s.



*Slika 3. Interaktivna karta o dostupnosti brzina širokopojasnog pristupa (HAKOM, lipanj 2016.)*

## 2.4. Prirodne karakteristike

Opće klimatske značajke ovog područja određene su pripadnošću prostora široj klimatskoj regiji – Panonskoj nizini, što se očituje vrućim ljetima i hladnim zimama. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10°C. Ovo područje je relativno bogato vlagom tijekom cijele godine. Prosječne mjesečne vrijednosti relativne vlage zraka su iznad 70%.

Područje grada Preloga karakterizira umjereno kontinentalna klima. Panonski klimatski utjecaji snažniji su od alpskih. To se očituje u razmjerno vrućim ljetima i hladnim zimama. Karakterističan je brz prijelaz iz hladnijeg dijela godine u topli, pa u ožujku dnevne temperature mogu biti vrlo visoke. Česti su i štetni proljetni mrazovi, kao i jaki pljuskovi, a ponekad i tuče u srpnju i kolovozu.

## 2.5. Stanovništvo

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Prelog ima ukupno 7.815 stanovnika, od čega je 3.867 žena (49,48%), a 3.948 muškaraca (50,52%). Gustoća naseljenosti na području Grada Preloga iznosi 122,76 stan./ km<sup>2</sup>.

*Tablica 2.1. Kretanje broja stanovnika od 1981. – 2011. godine*

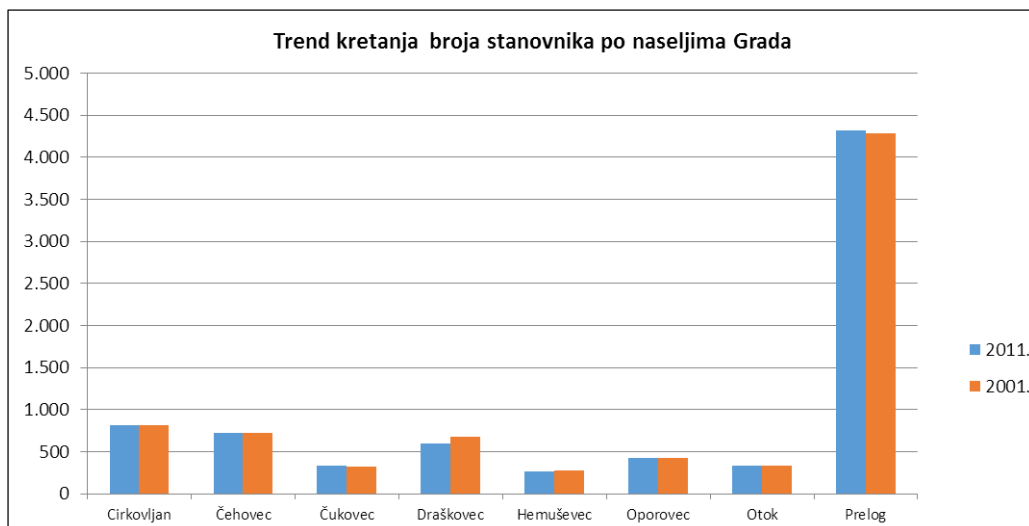
Grad Prelog	Broj stanovnika po godinama			
	1981.	1991.	2001.	2011.
	8.080	8.024	7.871	7.815

*Izvor: Državni zavod za statistiku, 04/2016.*

Pregledom podataka u Tablici 2.1. vidljivo je da broj stanovnika kroz godine opada. No, ovdje valja napomenuti da se popisi, do popisa 2001. godine, odnose na stalno stanovništvo, tj. na osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li u vrijeme popisa bile prisutne u prebivalištu ili ne i bez obzira na duljinu odsutnosti iz prebivališta. U popisu 2001. prvi se put pri definiranju ukupnu stanovništvo primjenjuje koncept "uobičajenog mjesta stanovanja" i uvodi se razdoblje od jedne godine i dulje kao osnovni kriterij za uključivanje ili isključivanje osobe iz ukupnu stanovništva<sup>3</sup>.

<sup>3</sup> DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Izvještaj 1468, str. 8

**Grafikon 1.** Trend kretanja broja stanovnika 2001. i 2011. godine



Izvor: Obrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Prema grafikonu Trend kretanja broja stanovnika po naseljima Grada Preloga, jedino naselje Čukovec bilježi rast od 14 stanovnika i naselje Prelog za 36 stanovnika u 2011. godini u odnosu na 2001. godinu. Ostala naselja bilježe pad broj stanovnika.

Podaci o kontingentu stanovništva prema popisu stanovništva iz 2011. godine govore o tome da najveći broj stanovnika pripada radno sposobnom stanovništvu (stanovništvu u dobi od 15- 64 godine), njih 5.313 (67,98%). Udio mladih osoba od 0 – 19 godina je 21,42%, dok je udio osoba starih 65 i više godina 16,60%.

**Tablica 2.2.** Kontingent stanovništva prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine

Godina	Ukupni broj stanovnika	Godine starosti stanovnika		
		0- 19	19- 64	65 i više
2001.	7.871	2.027	4.990	1.196
2011.	7.815	1.674	5.313	1.298

Izvor: Izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Usporedbom podataka iz Tablice 2.2. možemo zaključiti da se udio radno sposobnog stanovništva u 2011. godini (67,98%) u odnosu na 2001. (63,39%) godinu povećao. Udio mladih od 0- 19 godina 2011. godine u odnosu 2001. godinu (25,75%) se smanjio dok se povećao broj stanovnika starih 65 i više godina. U prilog tome idu i podaci o starenju stanovništva, naime prosječna starost stanovništva prema popisu iz 2001. godine bila je 38,4 godina dok je ona prema popisu iz 2011. godine 41,1 godina. Indeks starenja<sup>4</sup> je prema popisu iz 2001. 79,1% dok je on prema popisu iz 2011. godine čak 106,2%. Ovo posljednje potvrđuje činjenicu da je stanovništvo Grada Preloga u procesu starenja.

Na području Međimurske županije trend je sličan; naime prema popisu iz 2001. godine prosječna starost stanovništva bila je 37,6 godina dok je ona prema popisu iz 2011. godine 40,0 godina. Indeks starenja iz 2001.godine, 72,0%, a iz 2011.godine, 91,8%.

<sup>4</sup> Indeks starenja je postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0- 19 godina.

## 2.6. Stanje nezaposlenosti

Temeljem informacija od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za 12. mjesec 2015. godine na području Grada Preloga registrirano je 280 nezaposlenih osoba, od čega je 103 nezaposlena muškarca, a 177 nezaposlene žene. Pregledom podataka o nezaposlenosti u istom periodu 2014. i 2013. godine zabilježen je pad broja nezaposlenih osoba. Isti trend zabilježen je i za područje Međimurske županije.

Tablica 2.3. Broj i obrazovna struktura nezaposlenih osoba u 2015., 2014. i 2013. godini

Općina	Ukupno	M	Ž	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ sa zanimanja do 3 g. i škola za kv, vkv radnike			SS u trajanju od 4 g. i više i gimnazija			Viša škola i I. stupanj fakulteta			Fakulteti, akademije, magisteriji, doktorat		
				Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
<b>2015.</b>																					
<b>Međimurska županija</b>	<b>5.219</b>	<b>2.431</b>	<b>2.788</b>	<b>877</b>	<b>546</b>	<b>331</b>	<b>1.193</b>	<b>542</b>	<b>651</b>	<b>1.442</b>	<b>753</b>	<b>689</b>	<b>1.067</b>	<b>385</b>	<b>682</b>	<b>324</b>	<b>101</b>	<b>223</b>	<b>316</b>	<b>104</b>	<b>212</b>
Grad Prelog	280	103	177	12	8	4	58	19	39	93	46	47	75	19	56	16	3	13	26	8	18
Udio u MŽ	5,37%																				
<b>2014.</b>																					
<b>Međimurska županija</b>	<b>6.237</b>	<b>2.919</b>	<b>3.318</b>	<b>875</b>	<b>560</b>	<b>315</b>	<b>1.341</b>	<b>560</b>	<b>781</b>	<b>1.911</b>	<b>1.060</b>	<b>851</b>	<b>1.463</b>	<b>518</b>	<b>945</b>	<b>341</b>	<b>120</b>	<b>221</b>	<b>306</b>	<b>101</b>	<b>205</b>
Grad Prelog	297	125	172	10	7	3	55	19	36	110	66	44	87	27	60	20	5	15	15	1	14
Udio u MŽ	4,76%																				
<b>2013.</b>																					
<b>Međimurska županija</b>	<b>7.833</b>	<b>3.830</b>	<b>4.003</b>	<b>1.098</b>	<b>704</b>	<b>394</b>	<b>1.652</b>	<b>702</b>	<b>950</b>	<b>2.626</b>	<b>1.506</b>	<b>1.120</b>	<b>1.773</b>	<b>675</b>	<b>1.098</b>	<b>352</b>	<b>127</b>	<b>225</b>	<b>332</b>	<b>116</b>	<b>216</b>
Grad Prelog	398	179	219	18	14	4	92	38	54	138	74	64	107	35	72	19	8	11	24	10	14
Udio u MŽ	5,08%																				

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Mjesečni bilten 12/ 2013., 2014. i 2015. godina

Pregledom podataka u tablici vidljivo je da prema obrazovnoj strukturi najveći broj nezaposlenih osoba je sa trogodišnjom srednjom školom (33%); srednjom školom i gimnazijom (22%); osnovnom školom (20%); sa fakultetom, magisterijem i doktoratom (9 %); višom školom i I. stupanj fakulteta (5%); i na kraju bez škole( 4%).

### 3. OSNOVNA ANALIZA STANJA GOSPODARSTVA NA PODRUČJU GRADA PRELOGA

U Prelogu je kroz stoljeća postojanja najvažniju ulogu u razvoju, uz nezaobilaznu poljoprivredu i turizam, odigralo gospodarstvo, u kojem je to mjesto dugo bilo i ostalo središte donjeg Međimurja. No, najvažniji i najznačajniji procesi razvoja gospodarstva odvijali su se unatrag 40-ak godina. Uz veće tvrtke, nemjerljiv je doprinos malih poduzeća i obrtnika. Nova preloška industrija prati zahtjeve modernog tržišta, globalizacija nameće nove trendove u poslovanju. Krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća počela se razvijati Industrijska zona na izlazu Preloga u pravcu Cirkovljana -Industrijska zona Prelog - Istok, koja je prerasla u rasadnik vrlo uspješnih tvrtki, a uslijed potrebe za proširenjem proizvodnih kapaciteta postojećih poduzetnika i nemogućnošću daljnjeg širenja u zoni Istok, u razdoblju od 2005. do 2008. godine razvijena je, izgrađena i u potpunosti komunalno opremljena Gospodarska zona Prelog - Sjever.

#### 3.1. Poduzetništvo i obrtništvo

Prema podacima iz FINE u 2015. godini na području Grada poslovalo je 244 gospodarskih subjekata čija struktura je prikazana u Tablici 3.1. u nastavku:

*Tablica 3.1. Struktura gospodarskih subjekata na području Grada Preloga i Međimurske županije od 2013.-2015. godine*

Grad/MŽ	Broj d.d.	Broj j.d.o.o.	Broj d.o.o.	Broj zadruga	Broj ustanova	Slobodna zanimanja	Ukupno gosp. subjekata
<b>2015.</b>							
Međimurska županija	26	473	1.917	13	37	21	2.487
Prelog	1	45	194	0	2	2	244
<b>2014.</b>							
Međimurska županija	29	373	1.962	15	39	22	2.440
Prelog	2	25	199	0	2	3	231
<b>2013.</b>							
Međimurska županija	28	219	1.970	15	35	22	2.289
Prelog	2	9	188	1	0	3	203

Izvor: Izrada autora prema podacima iz FINE

Grad Prelog u 2015. godini, u svojoj strukturi ima 9% gospodarskih subjekata u ukupnom broju gospodarskih subjekata u Međimurskoj županiji koji su u sustavu poreza na dobit. U 2014. godini taj udio je iznosio također 9%, a u 2013. godini 8%. Ukupno u gradu Prelogu nalazi se 244

poslovna subjekta koji su u sustavu poreza na dobit. Sukladno tome oni su obveznici predaje Godišnjeg financijskog izvještaja (GFI- pod) i njihovi podaci javno su dostupni.

Iz prikazane tabele vidljivo je povećanje ukupnih gospodarskih subjekata u Gradu Prelogu u razdoblju od 2013. do 2015. godine za ukupno 41 gospodarski subjekt, a najviše novoosnovanih subjekata bilo je u području jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću i to za 36 poslovna subjekta.

Iz prikazane strukture u 2015. godini vidljivo je da u Gradu Prelogu 77,0% subjekata čine društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), 18,0% jednostavna društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.), dok ostali čine 2,0%.

*Tablica 3.2. Kretanje broja obrtnika na području Grada Preloga*

Grad/MŽ	Broj obrta
<b>2015.</b>	
Međimurska županija	1.219
Grad Prelog	82
<b>2014.</b>	
Međimurska županija	1.256
Grad Prelog	85
<b>2013.</b>	
Međimurska županija	1.331
Grad Prelog	87

Izvor: Informacija o stanju i kretanjima međimurskog gospodarstva u 2015., MŽ, Upravni odjel za gospodarske djelatnosti

Iz podataka prikazanih u Tablici 3.2. vidljiv je trend smanjenja broja obrtnika kako za područje Grada Preloga tako i za cjelokupno područje Međimurske županije. Po broju obrtnika Grad Prelog čini 6% broja obrtnika u Međimurskoj županiji te je Grad Prelog ujedno treća jedinica lokalne samouprave u MŽ po broju obrtnika (prva je Grad Prelog sa 379 obrtnika, a druga Općina Nedelišće sa 134 obrtnika). Navedeni obrtnici obveznici sustava poreza na dohodak. Od ukupnog broja obrta njih 4 posluje u sustavu poreza na dobit te su uključeni u statističku obradu FINA- e.

Tablica 3.3. prikazuje rast broja poduzetnika od 2013.- 2015. godinu koji su u sustavu poreza na dobit. Broj poduzetnika od 2013. do 2015. godine porastao je za 41- og poduzetnika.

Od ukupno 248 gospodarskih subjekata koji posluju na području Grada Preloga koji djeluju u sustavu poreza na dobit u 2015. godini najviše ih posluje u sektoru trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila sa 26,21%, (65 poduzeća), nakon toga slijedi sektor prerađivačke industrije a 19,35% (48 poduzeća), dok je sektor građevinarstva zastupljen sa 12,90% (32 poduzeća), a sektor stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa 9% (23 poduzeća)-

Iz prikazane Tablice 3.3. vidljivo da je u 2015. godini s obzirom na 2013. i 2014. godinu došlo do najvećeg povećanja broja poduzetnika u sektoru trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila za 7 poduzeća, zatim u sektoru prijevoznitva i skladištenja za 2 poduzetnika.



Tablica 3.3. Djelatnosti gospodarskih subjekata na području Grada Preloga od 2013.-2015.

Djelatnosti/Prelog	Broj poduzetnika U 2013.	Broj poduzetnika U 2014.	Broj poduzetnika U 2015.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1	2
Rudarstvo i vađenje	0	0	0
Prerađivačka industrija	43	50	48
Opskrba el.energijom, plinom, parom i klim.	5	3	3
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gosp.otpadom	3	3	3
Građevinarstvo	32	33	32
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	46	58	65
Prijevoz i skladištenje	9	9	11
Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12	17	15
Informacije i komunikacije	2	1	3
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	0	2
Poslovanje nekretninama	10	11	12
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	19	23	23
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11	12	13
Javna uprava i obrana	1	1	1
Obrazovanje	1	0	1
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	4	3
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	2	2
Ostale uslužne djelatnosti	6	8	9
<b>Ukupno</b>	<b>207</b>	<b>236</b>	<b>248</b>

Izvor: Izrada autora- -Fina-Registar godišnjih financijskih izvještaja

Pregledom osnovnih financijskih rezultata poslovanja u 2015. godini ukupno 248 poduzetnika zapošljavalo je 2.578 osoba. Poduzetnici su ostvarili ukupne prihode od 1.584.001 mil. kuna, a rashode u iznosu od 1.506.418 mil. kuna, dok dobit nakon oporezivanja iznosi 119.817 mil. kuna. Ostvaren je ukupan izvoz od 803.309 mil. kn, a uvoz 262.648 mil. kuna, što ukazuje na pozitivan trgovinski saldo od 540.691 mil. kuna.

Prosječna mjesečna neto plaća u 2015. godini iznosi 4.597 kune što je za 512 kn veća prosječne mjesečne neto plaće na razini Međimurske županije koja u Međimurskoj županiji iznosi 4.085 kn.

Uvidom u Tablicu 3.4. Grad Prelog kroz promatrane godine bilježi stalni napredak u gospodarstvo što je vidljivo u povećanju broja zaposlenih, u povećanju ukupnih prihoda, povećanju dobiti nakon oporezivanja, povećanju dobiti, izvoza, trgovinskog salda i investicija u dugotrajnu imovinu.

Tablica 3.4. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika za 2013. - 2015. godinu

- u tis. kuna

Naziv	2013.		Udio MŽ u 2013.	2014.		Udio u MŽ 2014.	2015.		Udio u MŽ 2015.
	Prelog	MŽ		Prelog	MŽ		Prelog	MŽ	
Broj poduzetnika	207	2.382	8,69%	236	2583	9,14%	248	2626	9,44%
Broj dobitaša	136	1.651	8,24%	157	1796	8,74%	168	1932	8,70%
Broj gubitaša	71	649	10,94%	79	586	13,48%	80	694	11,53%
Broj zaposlenih	2.330	23.789	9,79%	2.705	24.609	10,99%	2.578	25.316	10,18%
Ukupni prihodi	1.115.688	10.807.887	10,32%	1.285.938	11.132.165	11,55%	1.584.001	12.074.344	13,12%
Ukupni rashodi	1.088.863	10.394.170	10,48%	1.203.597	10.744.904	11,20%	1.506.418	11.642.507	12,94%
Dobit prije oporezivanja	66.234	599.443	11,05%	114.150	670.483	17,03%	119.817	729.450	16,43%
Gubitak prije oporezivanja	39.410	185.726	21,22%	31.810	283.222	11,23%	42.234	297.614	14,19%
Porez na dobit	5.215	59.049	8,83%	6.640	55.683	11,92%	10.341	87.983	11,75%
Dobit razdoblja	61.022	540.394	11,29%	107.536	615.149	17,48%	109.477	641.419	17,07%
Gubitak razdoblja	39.412	185.726	21,22%	31.836	283.572	11,23%	42.235	297.565	14,19%
Dobit razdoblja ili gubitak	21.610	354.668	6,09%	75.700	331.577	22,83%	67.242	343.854	19,56%
Izvoz	485.714	3.060.511	15,87%	624.808	3.520.241	17,75%	803.339	3.999.913	20,08%
Uvoz	288.006	1.732.327	16,63%	227.462	1.913.645	11,89%	262.648	2.111.164	12,44%
Trgovinski saldo	197.708	1.328.185	14,89%	397.345	1.606.596	24,73%	540.691	1.888.750	28,63%
Investicije u dugotrajnu im.	82.062	591.275	13,88%	106.250	584.307	18,18%	102.312	730.634	14,00%
Prosječne mjesečne neto plaće	3.969	3.846	103,20%	3.852	3.939	97,79%	4.597	4.085	112,53%
Broj stanovnika							7.815	113.804	6,87%

Izvor: Izrada autora prema FINA- Registar godišnjih financijskih izvještaja 2013 - 2015. godinu

**Tablica 3.5. Veličina poduzetnika u Gradu Prelogu**

Veličina poduzetnika Grada Preloga	2014.	2015.
<b>Mali</b> (do 50 zaposlenih)	230	241
<b>Srednji</b> (od 50-249 zaposlenih)	4	5
<b>Veliki</b> (od 250 zaposlenih nadalje)	2	2

Zakonom o poticanju malog i srednjeg poduzetništva formirana je sfera malog gospodarstva koju čine subjekti **mikro, malog i srednjeg** poduzetništva. Okviri za definiranje navedene kategorizacije određeni su sljedećim kriterijima:

- 1) prema broju zaposlenih,
- 2) godišnjem prometu i aktivi/dugoročnoj imovini te
- 3) udjelima u poduzećima.

Na temelju navedenih kriterija na području Grada Preloga u 2015. evidentiran je 241 mali poduzetnik, 5 srednjih poduzeća i 2 velika poduzeća, što ukazuje na povećanje broja malih poduzetnika za 11 poduzeća, i povećanje 1 poduzeća kod srednjih poduzeća u odnosu na 2014. godinu.

**Tablica 3.6. Rang lista prvih 7 poduzetnika po ukupnom prihodu u Gradu Prelogu od 2013.-2015.**

R. broj	Naziv tvrtke/ 2013.	Naziv tvrtke/ 2014.	Naziv tvrtke/ 2015.
1.	LPT D.O.O.	LPT D.O.O.	LPT D.O.O.
2.	HILDING ANDERS D.O.O.	HILDING ANDERS D.O.O.	HILDING ANDERS D.O.O.
3.	HILDING CROATIA D.O.O.	HILDING CROATIA D.O.O.	HILDING CROATIA D.O.O.
4.	HEPLAST PIPE D.O.O.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.	HEPLAST PIPE D.O.O.
5.	KOMET D.O.O. PRELOG	HEPLAST PIPE D.O.O.	KVANTUM D.O.O.
6.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.	KOMET D.O.O. PRELOG	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.
7.	D.G.COMMERCE D.O.O.	KVANTUM D.O.O.	KOMET D.O.O. PRELOG

Izvor: Izrada autora prema FINA- Registar godišnjih financijskih izvještaja 2013 - 2015. godinu

**Tablica 3.7. Rang lista 7 poduzetnika po veličini dobiti u Gradu Prelogu od 2013.-2015.godine**

R. broj	Naziv tvrtke/ 2013.	Naziv tvrtke/ 2014.	Naziv tvrtke/ 2015.
1.	LPT D.O.O.	LPT D.O.O.	LPT D.O.O.
2.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O.
3.	KOMET D.O.O. PRELOG	KOMET D.O. PRELOG	KOMET D.O. PRELOG
4.	HEPLAST-PIPE D.O.O.	HILDING CROATIA D.O.O.	MARTI D.O.O.
5.	HGH D.O.O.	EUROBETON D.D.	KVANTUM D.O.O.
6.	ROTOCOMERC D.O.O.	KVANTUM D.O.O.	SUPPORT-SISTEMI D.O.O.
7.	ODVJETNIK NEVEN MARIĆ	BRAVARIJA ŠTAMPAR D.O.O.	BRAVARIJA ŠTAMPAR D.O.O.

Izvor: Izrada autora prema FINA- Registar godišnjih financijskih izvještaja 2013 - 2015. godinu

**Tablica 3.8.** Rang lista prvih 7 poduzetnika po broju zaposlenih u Gradu Prelogu od 2013.-2015. godine

<b>Rd.broj</b>	<b>Naziv tvrtke/ 2013.</b>	<b>Naziv tvrtke/ 2014.</b>	<b>Naziv tvrtke/ 2015.</b>
<b>1.</b>	HILDING ANDERS D.O.O.	HILDING ANDERS D.O.O.	HILDING ANDERS D.O.O.
<b>2.</b>	LPT D.O.O.	PROIZVODNJA PG D.O.O.	LPT D.O.O.
<b>3.</b>	HILDING CROATIA D.O.O.	LPT D.O.O.	HILDING CROATIA D.O.O.
<b>4.</b>	KOMET D.O.O. PRELOG	HILDING CROATIA D.O.O.	KOMET D.O.O. PRELOG
<b>5.</b>	PROIZVODNJA PG D.O.O.	KOMET D.O.O. PRELOG	NESTOR D.O.O
<b>6.</b>	NESTOR D.O.O	NESTOR D.O.O	ECON D.O.O
<b>7.</b>	EUROBETON D.D.	ŠESTAN-BUSCH D.O.O	GKP PRE-KOM D.O.O.

Izvor: Izrada autora prema FINA- Registar godišnjih financijskih izvještaja 2013 - 2015. godinu

### 3.1.1. Gospodarske / industrijske zone

Naziv poduzetničke zone	Godina osnivanja	Ukupna površina zone m2	Slobodna površina m2	Površina popunjene poduz.parcele	Ukupan broj poduz. parcela	Br. slobodnih parcela	% popunjenosti zone	Tvrtke u zoni	Stanje u zonama
<b>Gospodarska zona Prelog-Sjever</b>	2005.	609.954	Površina slobodna za ulaganje: 142.695,27 m2 (14,26 ha) - u vlasništvu Grada Preloga; 46.072,28 m2 (4,60 ha) - u vlasništvu fizičkih osoba	421.187	43	13	69%	LPT Prelog, Jurčec transporti, Međimurjeplet d.d. , Metaloplast, Econ d.o.o., Stolarija Zvonarek, Bravarija Štampar d.o.o., Prekom, Proizvodnja DG, Nestor, Klima LS, Color centar, Mandra, Kaspar papir, Vectum, Radoform, Tomaplast, Vako d.o.o., Marti d.o.o.	Pripremljena je projektno tehnička dokumentacija i ishoda građevinska dozvola za uređenje komunalne infrastrukture za 16 ha u Zoni
<b>Industrija zona Prelog-Istok</b>	1988.	735.400	147.400 m2 - u vlasništvu postojećih poduzetnika ili fizičkih osoba	588.000	37	15	80%	Veterinarska stanica d.o.o, Konzum, Hepplast pipe d.o.o., Domet d.o.o., Šestan Busch d.o.o., Komet d.o.o., Agrico Trade d.o.o., D.G. Commerce d.o.o., Eurobeton d.d., Zvonarek Sistemi, Izolit d.o.o., Eronet, Prokor, Hilding Andres d.o.o, Rotocomerc d.o.o., Centar za vozila	Zona se uređuje i komunalno oprema prema potrebama poduzetnika jer je dio zemljišta u vlasništvu fizičkih osoba koje nisu spremne na prodaju istog ili traže nerealno visoku cijenu.
<b>Gospodarsko-stambena zona Draškovec-Hemuševac</b>	2004.	70.000	30.000		16	8	42%	Izolit, Termal	Izrađen je DPU, postoji infrastruktura do zone, a u zoni je izrađena vodovodna mreža, trafostanica. 5 Čestica koje su formirane otkupili poduzetnici koji još uvijek ne djeluju u zoni zbog srediavanja dokumentacije (2,5 ha). Slobodne površine odnose se na zemljište u vlasništvu fizičkih osoba, a Grad vrši otkup u svrhu formiranja čestice i daljnje prodaje zainteresiranim poduzetnicima.

Izvor: Izrada autora prema podacima iz Grada Preloga

### 3.2. Turizam

Područje današnjeg Preloga, temeljem materijalnih ostataka i pisanih dokumenata povijesti može se pratiti od doba neolita. Prvi pisani dokument, u kojem se spominje ime Preloga potječe iz 1264. godine u kojoj kralj daruje zemlju i posjed Grofa Lankerta hospitesima koji naseljavaju to područje. U XVI. i XVII. stoljeću Prelog se spominje kao najveće naseljeno mjesto između Mure i Drave sa vrlo razvijenom obrtničkom i trgovačkom funkcijom za širu okolicu. U XVIII. stoljeću gradi se velika svilana u Prelogu i uzgoj dudova svilca, centralna svilana za potrebe područja donjeg Međimurja, Bečkog dvora, Mađarske i Italije. U tom razdoblju važnu ulogu ima i preloška solana. Od 1793. intenzivnije se razvija školstvo u Prelogu.

U Prelogu je osnovana i najstarija međimurska banka godine 1873. pod nazivom Donjomeđimurska štedionica d.d. Preloška štedionica d.d. osnovana je nešto kasnije 1904. kao drugi preloški bankarski zavod. Od društvenih funkcija u XVIII. i XIX stoljeću razvija se školstvo i društvene organizacije DVD -i, čitaonice, društva za uljepšavanje mjesta i drugo.

Na turističkom planu Prelog se veže uz Dravu, te planovima koje bi se ostvarili na prostorima današnjeg HE jezera. Razvoj seoskog turizma, biciklističkih i trim staza trebali bi se ostvariti na područjima budućih termalnih toplica.

Uz samo mjesto Draškovec nalazi se bušotina termalnih voda. Na dubini od 4500 metara bušotine nalazi se termalna voda temperature 110 stupnjeva koja će se koristiti za potrebe budućih toplica i zdravstveno lječilišnog kompleksa. No, u prethodnoj fazi planira se proizvodnja električne i toplinske energije. Navedeni projekti nalaze se u strateškim projektima Vlade RH proglašenim u 10 prioriteta.

Lovni i ribolovni turizam na području Grada oduvijek je prisutan i veoma atraktivan, zahvaljujući bogatoj flori i fauni. S ciljem pripreme za što efikasnije upravljanje prostorom inundacije a jezeru HE Dubrava, grad Prelog je 2014. godine potpisao ugovor sa HEP-om kojim postaje zakupac prostora preloške Marine na 20 godina. U preloškoj Marini djeluje i više udruga kao što je Nautički klub Labud Prelog, ŠRD Glavatica Prelog te Zmajarski klub Rode Prelog koji također pridonose raznolikosti u ponudi. Isto tako „Marina Prelog“ je kao idealno mjesto za odmor na ruti mnogih rekreativaca, trkača, biciklista, nautičara te brojnih zaljubljenika u prirodu koji na prostoru inundacije pronalaze miran kutak za odmor i rekreaciju te toliko potreban prostor za „bijeg“ od nemilosrdnog svakodnevnog tempa poslovnog života.

Tradicionalne manifestacije obogaćuju život grada i ujedno čuvaju od zaborava baštinu naših predaka, te dakako sport. Velika pažnja polaže se uređenosti mjesta. Na području današnjeg Grada Preloga djeluju dvije Osnovne škole, Srednja škola sa ekonomskim, gospodarskim, hotelijerskim i gimnazijskim usmjerenjem. Od 2000. godine registrirane su ustanove u kulturi Knjižnica i čitaonica Grada Preloga, te Dom kulture Grada Preloga, koji je krovna, kulturna ustanova kroz čije prostore diše društveni život Preloga i Donjeg Međimurja.

Na području Grada djeluje četrdeset i šest udruga različitih djelatnosti; sportu, te ostalih udruga građana. Neke od udruga imaju vrlo dugu, kontinuiranu povijest kao DVD Prelog, koji je osnovan 1875., Preloško ribolovno društvo osnovano 1912., najstarije je ribolovno društvo u Hrvatskoj, ŠRD «Glavatica» Prelog, KU «Seljačka sloga» Prelog koja je osnovana 1927. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2015. godinu na području Grada Preloga evidentirano je 93 postelje (85 stalnih i 8 pomoćnih postelja). Na području Grada Preloga registrirana su dva hotela sa 3\*; Hotel Prelog i Hotel Panorama te dva objekta sa sobama za iznajmljivanje Kavana Lovac i Prepelica u mjestu Otok.

*Tablica 3.9. Dolasci i noćenja gostiju na području Grada Preloga i MŽ*

Stavka	Dolasci turista			Noćenje turista		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
<b>2015.</b>						
<b>Grad Prelog</b>	1.001	2.570	<b>3.571</b>	2.896	5.688	<b>8.584</b>
<b>MŽ</b>	30.573	25.869	<b>56.442</b>	61.109	62.081	<b>127.190</b>
<b>2014.</b>						
<b>Grad Prelog</b>	649	2.196	<b>2.845</b>	1.635	5.096	<b>6.731</b>
<b>MŽ</b>	28.955	19.317	<b>48.272</b>	60.650	50.567	<b>111.217</b>
<b>2013.</b>						
<b>Grad Prelog</b>	806	1.761	<b>2.567</b>	2.251	3.411	<b>5.662</b>
<b>MŽ</b>	30.748	14.431	<b>45.431</b>	66.909	32.273	<b>99.182</b>

Izvor: Državni zavod za statistiku, 04/2016.

Prema podacima o dolascima i noćenjima zabilježen je stalan porast dolazaka i noćenja. U odnosu na Međimursku županiju u 2015. godini na području Grada ostvarilo se 10% dolazaka i 6% noćenja.

Okosnicu razvoja turizma pored povoljnog geografskog položaja, čini i kulturna i prirodna baština na području Grada.

*Tablica 3.10. Prikaz kulturnih dobara na području Grada Preloga*

Mjesto	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra
<b>Cirkovljan</b>	Crkva sv.Lovre	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Čukovec</b>	Crkva sv.Jakova	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Čukovec</b>	Gulajra-tradicijska građevina za obradu šibe	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Draškovec</b>	Crkva sv.Roka	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Draškovec</b>	Poklonac sv.Florijana	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Prelog</b>	Arhelošlo nalazište Fernečica	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Prelog</b>	Crkva sv. Jakova i pil sv. Obitelji	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
<b>Prelog</b>	Muzej Croata insulanus Grada Prelog- muzejska građa	Pokretno kulturno dobro-muzejska građa

Izvor podataka: Ministarstvo kulture- Registar kulturnih dobara

Crkva Svetoga Jakoba u Prelogu pripada spomeničkoj kulturnoj baštini koja je svrstava među najznačajnije građevine ovoga prostora. Župna crkva Sv. Jakoba u Prelogu građena je od 1758. do 1761. godine od strane štajerskih majstora. Jedina je barokna crkva u sjevernoj Hrvatskoj svođena križnobačvastim svodom plitkih kupola, poznata po tri oltara (posvećena Sv. Jakobu, Sv. Ivanu Nepomuku i Sv. Josipu) koji su ugrađeni u glavni oltar. Oltarni retabl izradio je Josip Herman, a oltari su rad kipara Koenigera iz Graza. Bočne neogotičke oltare iz 19. stoljeća izradio je talijanski slikar Giacomo Broll.

Na području Grada kroz cijelu godinu organiziraju se i brojni događaji i manifestacije:

*Tablica 3.11. Prikaz događaja i manifestacija kroz godinu u Gradu Prelogu*

<b>Rd.br.</b>	<b>Događaji i manifestacije</b>	<b>Rd.br.</b>	<b>Događaji i manifestacije</b>
<b>1.</b>	Vincekovo	<b>14.</b>	Rokovo u Draškovcu
<b>2.</b>	Noć muzeja	<b>15.</b>	Obljetnica stradalih na Dravi
<b>3.</b>	Fašnjak	<b>16.</b>	Festival međimurskih slastica
<b>4.</b>	Promocija "Pikača"	<b>17.</b>	Festival meda
<b>5.</b>	Sajam cvijeća	<b>18.</b>	Dani oralnog zdravlja
<b>6.</b>	Prvomajska biciklijada	<b>19.</b>	Dan srca
<b>7.</b>	Dani jaretine	<b>20.</b>	Dani kruha i zahvale
<b>8.</b>	Festival jagoda	<b>21.</b>	Zeleni cvijet
<b>9.</b>	Dioklecijanove legije „Rimske igre“	<b>22.</b>	Barokne večeri
<b>10.</b>	Opera pod zvijezdama	<b>23.</b>	Festival bučinog ulja
<b>11.</b>	Seoske igre	<b>24.</b>	Sveti Hubert
<b>12.</b>	Priločko proštenje	<b>25.</b>	Advent
<b>13.</b>	Cirkovljan seoske igre	<b>26.</b>	Doček Nove godine

Prikaz slika manifestacija naveden je u prilogu dokumenta.

### *3.2.1. Prirodna baština*

Na području Grada Preloga proteže se Regionalni park Mura- Drava. Vlada Republike Hrvatske je dana 10. veljače 2011. donijela Uredbu o proglašenju Regionalnog parka Mura – Drava. U regionalnom parku dopuštene su gospodarske i druge djelatnosti i zahvati kojima se ne ugrožavaju njegova bitna obilježja i uloga. Regionalni park Mura-Drava prvi je regionalni park u Republici Hrvatskoj.

Ekološka mreža Republike Hrvatske, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/2013), predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži (NN 124/2013) čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS



(područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 36,67% kopnenog teritorija i 16,39% obalnog mora, a sastoji se od 571 poligonskog Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS), 171 točkastih Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (najvećim dijelom špiljski objekti) (POVS) te 38 poligonskih Područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

Na području Grada proteže se i Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav između Hrvatske i Mađarske. Kao drugi rezervat biosfere na području RH proglasio ga je UNESCO u srpnju 2012. godine. Površina rezervata na području RH iznosi 395.860,7 ha i proteže se kroz 6 sjevernih hrvatskih županija. Rezervat obilježava veliko bogatstvo i raznolikost vodenih i močvarnih staništa te biljnih i životinjskih vrsta, posebice ptica i riba.

Jezero Dubrava (17 km<sup>2</sup>) najveće je umjetno jezero u Hrvatskoj pogodno za razvitak vodenih sportova i rekreaciju.

### 3.3. Poljoprivreda

Prema statistici Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2015. godinu na području Grada registrirano je 609 poljoprivrednih gospodarstava (PG). Od ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava njih 601 registrirano je kao obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), tri djeluju kao obrt i četiri djeluju kao društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) i 1 poslovni subjekt u ostalim oblicima poslovanja. Tablicom u nastavku su prikazana poljoprivredna gospodarstva koja obrađuju poljoprivredne površine na području Grada Preloga.

*Tablica 3.12. Obradive površine prema sjedištu PG- a do kategorije naselja na području Grada Preloga u 2015. godini*

Naselje	Broj PG- a	Ukupno obradive površine PG- a		Obradive površine na području Grada	
		Broj ARKOD parcela	Površina u ha	Broj ARKOD parcela	Površina u ha
<b>Cirkovljan</b>	89	1.137	424,18	941	404,15
<b>Čehovec</b>	57	486	208,09	472	287,60
<b>Čukovec</b>	26	315	87,22	269	140,05
<b>Draškovec</b>	41	695	278,76	1.170	482,38
<b>Hemuševac</b>	23	675	291,29	355	132,90
<b>Oporovec</b>	23	383	147,76	351	128,23
<b>Otok</b>	31	303	128,43	869	428,89
<b>Prelog</b>	179	1.874	894,95	2.063	1.006,62
<b>UKUPNO</b>	<b>469</b>	<b>5.868</b>	<b>2.460,68</b>	<b>6.490</b>	<b>3.010,82</b>

*Izvor: Izrada autora prema APPRRR, Statistika 2015. godina*

Prema stanju 31. 12. 2015. godine iz ARKOD<sup>5</sup> baze podataka ukupna poljoprivredna površina na području Grada iznosi 3.010,82 ha, a raspoređena je na 6.490 ARKOD parcela. Iz navedenog proizlazi da je prosječna veličina ARKOD parcele 0,46 ha, dok prosječno jedno poljoprivredno gospodarstvo obrađuje približno 6,42 ha površina. Prema istom izvoru ukupna poljoprivredna površina na području Međimurske županije iznosi 30.479,94 ha, a obrađuje je ukupno 4.720 poljoprivrednih gospodarstava, što znači da prosječno jedno PG na području MŽ obrađuje oko 6,5 ha površina.

*Tablica 3.13. Prikaz broja PG-a i poljoprivrednih površina MŽ i Grada Preloga*

Naziv	Broj PG-a	Poljoprivredna površina u ha
<b>Međimurska županija</b>	4.720	30.480
<b>Prelog</b>	469	3.011
<b>Udio MŽ u %</b>	9,94%	9,88%

*Izvor: Izrada autora prema APPRRR, Statistika 2015. godina*

Iz prikazane Tablice 3.12. vidljivo je da je u Gradu Prelogu posluje 469 PG-a, što iznosi 9,94% udjela poslovanja PG u Međimurskoj županiji, te isto tako se obrađuje cca 3.011 ha poljoprivrednih površina, što je 9,98% u odnosu na Međimursku županiju.

Statistički podaci Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2015., a koji se temelje na predanim zahtjevima za poticaje u poljoprivredi, pokazuju da su najzastupljenije slijedeće kulture:

1. ratarske kulture na oko 1.142ha
2. livade, pašnjaci, djetelina na oko 315 ha
3. jabuke na oko 37 ha
4. krumpir na oko 29 ha
5. orah na oko 14 ha

Prema informacijama iz jedinstvenog registra držanja životinja sa 31.12.2015. godine na području Grada Preloga evidentirano je : 1.066 goveda, 22 kokoši/pilića, 14 konja, 266 koza, 8 ovaca, 103 svinje. Također je evidentirano 5 pčelara koji posjeduju 599 košnica.

<sup>5</sup> ARKOD je nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela

## 4. UTVRĐIVANJE GOSPODARSKIH RAZVOJNIH PROBLEMA I DEFINIRANJE RAZVOJNIH POTREBA

Utvrdivanje gospodarskih razvojnih problema provelo se modelom pismenog prikupljanja podataka odnosno anketnim upitnikom (nalazi se u prilogu), koji je bio proslijeđen gospodarstvenicima / poduzetnicima Grada Preloga, te održavanjem radne radionice na kojoj su se prezentirali osnovni statistički podaci o stanju i kretanju gospodarstva, kao i rezultati dotad prikupljenih i obrađenih anketa i njihovih sadržaja (razvojni problemi, SWOT analiza, utvrđivanje prijedloga strateških odrednica). Radionica je provedena na način prezentiranja sadržaja i uključivanja nazočnih poduzetnika na otvorenu raspravu, čime su se prikupile povratne informacije o prezentiranim sadržajima i informacije o aktualnim problemima poduzetnika koje je ponekad teško statistički potkrijepiti, a sama radionica je rezultirala konstruktivnim kritikama prisutnih poduzetnika na stanje i uvjete vezanih uz probleme i poteškoće u svakodnevnom poslovanju poduzetnika.

Zbog širine poimanja gospodarstva kao sektora te mogućnosti identificiranja ključnih gospodarskih problema, kretanja i karakteristika, gospodarstvo se već i u anketnom upitniku podijelilo na 4 područja promatranja:

1. *Opće gospodarske značajke,*
2. *Malo i srednje poduzetništvo,*
3. *Turizam,*
4. *Poljoprivreda.*

U nastavku su prikazani rezultati anketa o razvojnim problemima gospodarstva po područjima promatranja te je za iste izvršeno rangiranje razvojnih problema po značajnosti s obzirom na pristigle i obrađene ankete iz razloga identificiranja ključnih problema te su sukladno tome definirani razvojni prioriteti, a koji proizlaze iz definirane skale bodovanja, a zatim su utvrđene razvojne potrebe poduzetnika koje treba razvijati i ostvariti kako bi se eliminirali razvojni problemi koji koče daljnji rast i razvoj gospodarstva. Razvojni prioriteti kategorizirani su u tri razvojne razine tj. kategorije (I., II. i III. kategorija), iz razloga mogućnosti strateškog uvida u moguće ključne razine razvojnih potreba, premda je potrebno naglasiti da su određeni razvojni problemi vezani uz niz strukturalnih problema koji se međusobno nadopunjuju te bez obzira na kategorizaciju određenog problema u npr. II. ili III. kategoriju, također mogu imati jednaku važnost kao razvojni prioriteti I. kategorije.

Potrebno je naglasiti da poduzetnici u prikupljenim anketnim upitnicima nisu popunili sve podatke odnosno u dijelu područja promatranja gospodarstva nisu označavali sve navedene probleme, iz razloga što određeni poduzetnici posluju u određenoj djelatnosti te iz tog razloga nisu ispunili podatke za npr. turizma ako posluju npr. u prerađivačkoj industriji, dok se djelatnosti određenih poduzetnika horizontalno preklapaju sa svim područjima promatranja npr. kao što su obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja obuhvaćaju sva područja promatranja, a što je utjecalo na razliku u skali bodovanja po pojedinom području promatranja i definiranju razvojnih prioriteta.

Važno je naglasiti kada općenito spominjemo poduzetništvo ili poduzetnike, da u tom kontekstu mislimo na sve poslovno-pravne oblike poslovanja, bilo da je riječ o trgovačkim

društvima, obrtima, OPG-ima ili drugim samozaposlenih oblicima rada, a zajednička karakteristika im je da obavljaju ekonomske djelatnost.

#### 4.1. Opće gospodarske značajke

*Tablica 4.1. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete*

R.br.	OPĆE GOSPODARSKE ZNAČAJKE	Rang po značajnosti	Razvojni prioritete
1.	Odlazak kvalificirane radne snage	82	Prioritet I.
2.	Nedostupnost kvalitetne i stručne radne snage	75	
3.	Nedostatno društveno odgovorno ponašanje poduzetnika	72	
4.	Nekonkurentnost poslovnih subjekata	70	
5.	Nedovoljna suradnja poslovnih subjekta i obrazovnih institucija	69	Prioritet II.
6.	Nekorištenje dostupnih bespovratnih sredstava	68	
7.	Nedostatak stručne potpore u provođenju poduzetničkih inicijativa	63	
8.	Slaba brzina prijenosa podataka širokopojasne mreže	58	Prioritet III.
9.	Strah od poduzetničkog neuspjeha i negativnog publiciteta	57	
10.	Nedostatak društvenih poduzeća	54	

Tablicom 4.1. prikazano je rangiranje razvojnih problema općih gospodarskih karakteristika čime je prikazana značajnost pojedinog razvojnog problema unutar navedenog područja promatranja. Sukladno izvršenom rangiranju značajnosti problema iz pristiglih anketa, definirani su razvojni prioritete prema slijedećoj skali bodovanja:

- I. prioritet = 70-100 bodova,
- II. prioritet = 61-69 bodova,
- III. prioritet = 1-60 bodova.

Ključni identificirani razvojni problemi općih gospodarskih značajki su: odlazak kvalificirane radne snage, nedostatnost kvalitetne i stručne radne snage, nedostatno društveno odgovorno ponašanje poduzetnika te nekonkurentnost poslovnih subjekata, a što je prema skali bodovanja kategorizirano u razvojni prioritet I.

Navedeni problemi I. kategorije predstavljaju ključne gospodarske probleme na području Grada Preloga, ali ti problemi istovjetni su i na županijskoj i na nacionalnoj razini, a takve probleme je potrebno strukturno rješavati i to uvelike ovisi i o sposobnosti rješavanja problema od javnih tijela na nacionalnoj razini, kao i Gradske uprave na lokalnoj razini. Poduzetnici se u velikoj mjeri žale na odlazak kvalificirane radne snage i to prvenstveno onih koje su u svojim poduzećima obrazovali i usavršili. Temeljna problematika proizlazi iz relativno niskih neto plaća u odnosu na plaće u zemljama u okruženju. Također, problem proizlazi i iz visokog troška rada za same poduzetnike u smislu plaćanja doprinosa iz plaće i doprinosa na plaću (bruto 2), pa tako na primjer, ukoliko bi poslodavci željeli isplatiti neto plaću od 7.000 kn, ukupni trošak plaće za poslodavca iznosi cca. 12.000 kn, a što je za trenutne gospodarske uvjete teško održivo. No naravno, navedeno činjenično stanje se ne

može odnositi na sve poduzetnike, jer na području Grada Preloga posluju poduzetnici sa iznimnim poslovnim rezultatima.

Sukladno definiranim rangovima značajnosti pojedinog problema i definiranju kategorije prioriteta njegovog rješavanja, u nastavku su navedene razvojne potrebe u smislu radnje odnosno procesa kojeg je potrebno izvršiti i ostvariti kako bi se navedeni problemi eliminirali.

**Tablica 4.2.** Definiranje razvojnih potreba

<b>R.br.</b>	<b>Razvojni problemi</b>	<b>Razvojne potrebe</b>
1.	Odlazak kvalificirane radne snage	Zaustavljanje trenda odlaska ljudskih potencijala
2.	Nedostupnost kvalitetne i stručne radne snage	Osiguravanje ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta odnosno poduzetničkih potreba
3.	Nedostatno društveno odgovorno ponašanje poduzetnika	Poticanje uključivanja poduzetnika u društvene aktivnosti zajednice Grada
4.	Nekonkurentnost poslovnih subjekata	Povećanje konkurentnosti poslovnih subjekata
5.	Nedovoljna suradnja poslovnih subjekata i obrazovnih institucija	Unapređenje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija
6.	Nekorištenje dostupnih bespovratnih sredstava	Povećanje efikasnosti povlačenja sredstava iz EU fondova
7.	Nedostatak stručne potpore u provođenju poduzetničkih inicijativa	Osiguravanje stručnih kapaciteta za pripremu poduzetničkih projekata i inicijativa i dostupnost stručnoj potpori
8.	Slaba brzina prijenosa podataka širokopojasne mreže	Unapređenje širokopojasne mreže
9.	Strah od poduzetničkog neuspjeha i negativnog publiciteta	Promoviranje uspješnih poduzetnika i promoviranje prednosti bavljenja poduzetništvom
10.	Nedostatak društvenih poduzeća	Poticanje osnivanja i rada društvenih poduzeća i promocija njihovog doprinosa društvu

## 4.2. Malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo

Tablica 4.3. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete

R.br.	MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO I OBRITNIŠTVO	Rang po značajnosti	Razvojni prioritete
1.	Nedovoljno stručnog znanja u pripremi razvojnih projekata	74	Prioritet I.
2.	Nedostatak udruživanja i zajedničkog nastupa na tržištu	74	
3.	Nedostatna sredstva za izradu projektne dokumentacije	73	
4.	Neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta	71	
5.	Nepoznavanje i nedovoljna primjena ICT tehnologija	70	Prioritet II.
6.	Nedostatno praćenje novih poslovnih modela i trendova	70	
7.	Nedostatak poduzetničkih potpornih institucija	68	
8.	Nedostatne informacije o dostupnim bespovratnim sredstvima	62	
9.	Nedostupnost zemljišta u gospodarskim zonama	51	Prioritet III.
10.	Nedostupna i nekvalitetna infrastrukture u zonama	48	

Tablicom 4.3. prikazano je rangiranje razvojnih problema malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, čime je prikazana značajnost pojedinog razvojnog problema unutar navedenog područja promatranja. Sukladno izvršenom rangiranju značajnosti problema iz pristiglih anketa, definirani su razvojni prioritete prema slijedećoj skali bodovanja:

- I. prioritet = 77-100 bodova,
- II. prioritet = 61-70 bodova,
- III. prioritet = 1-60 bodova.

Ključni identificirani razvojni problemi malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva su: nedovoljno stručnog znanja u pripremi razvojnih projekata, nedostatak udruživanja i zajedničkog nastupa na tržištu, nedostatna sredstva za izradu projektne dokumentacije te neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta, a što je prema skali bodovanja kategorizirano u razvojni prioritet I.

Razvojni problemi koji su kategorizirani u razvojnom prioritetu I. i prioritetu II., od velike su značajnosti u razmatranju rješavanja razvojnih problema, dok su razvojni problemi kategorizirani u prioritetu III., s obzirom na trenutno stanje razvijenosti od manje značajnosti, no važno je napomenuti da i te razvojne probleme treba uzeti u obzir s aspekta budućih razvojnih potreba.

Svi razvojni problemi navedeni u prioritetu I. i prioritetu II. mogu se u velikoj mjeri riješiti eliminiranjem 7. razvojne potrebe, a to je nedostatak poduzetničkih potpornih institucija, koja je kategorizirana u razvojnom prioritetu II. Grad Prelog u popisu spremnih strateških projekata priprema projekat „Izgradnja poslovne infrastrukture i poduzetničkog centra“. Realizacijom navedenog projekta u velikoj mjeri se može utjecati na eliminiranje razvojnih problema i ostvarivanje razvojnih potreba, a koje su navedenu u nastavku.

Sukladno definiranim rangovima značajnosti pojedinog problema, u nastavku su navedene razvojne potrebe.

**Tablica 4.4.** Definiranje razvojnih potreba

R.br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nedovoljno stručnog znanja u pripremi razvojnih projekata	Potpornim mjerama zadržati mlade i stručne ljude u Gradu Prelogu i privlačiti ih iz drugih sredina. Organizirati stručne kapacitete za savjetovanje poduzetnika u njihovim razvojnim potrebama.
2.	Nedostatak udruživanja i zajedničkog nastupa na tržištu	Promovirati i inicirati klasterska udruživanja po sistemu od dolje prema gore (bottom-up)
3.	Nedostatna sredstva za izradu projektne dokumentacije	Potporna razvojnim inicijativama u stručnom i financijskom smislu te promovirati uspješne razvojne projekte kao primjere dobre prakse
4.	Neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta	Usmjeravati potporne programe i potporne institucije na programe malih inovativnih projekata, uvođenje novih proizvoda ili diversifikacija proizvodnje
5.	Nepoznavanje i nedovoljna primjena ICT tehnologija	Poticajno-potpornim modelima usmjeravati obrazovne sisteme i potporne institucije na organiziranje edukativnih radionica za primjenu ICT tehnologija u praksi
6.	Nedostatno praćenje novih poslovnih modela i trendova	Osigurati i omogućiti poduzetnicima uvid (edukacija) u nove modele poslovne prakse
7.	Nedostatak poduzetničkih potpornih institucija	Osnovati i uspostaviti prelošku razvojnu instituciju - Poduzetnički razvojni centar Prelog
8.	Nedostatne informacije o dostupnim bespovratnim sredstvima	Uspostaviti praksu održavanja informativnih poduzetničkih foruma
9.	Nedostupnost zemljišta u gospodarskim zonama	Problem nije značajan, što znači da su postojeća rješenja prihvatljiva ali je nužno nastaviti proširenje poslovnih zona novim poduzetničkim građevinskim parcelama i opremiti ih kvalitetnom infrastrukturom.
10.	Nedostupna i nekvalitetna infrastruktura u zonama	

### 4.3. Turizam

Tablica 4.5. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete

R.br.	TURIZAM	Rang po značajnosti	Razvojni prioriteti
1.	Nedovoljno iskorišteni turistički potencijali - kulturni, prirodni	71	Prioritet I.
2.	Zapostavljenost specifičnih grana turizma (lovni, ribolovni, ciklo)	65	
3.	Financijska neodrživost i nedostatan razvoj postojećih manifestacija	65	
4.	Nedostatno provođenje marketinških aktivnosti	63	
5.	Nedostatak smještajnih kapaciteta	62	Prioritet II.
6.	Nedefinirana enogastronomska ponuda	61	
7.	Neobjedinjeni podaci o kulturnoj, povijesnoj i prirodnoj baštini	60	
8.	Nedovoljno sredstava za efikasno djelovanje turističke zajednice	57	Prioritet III.
9.	Nedovoljan broj turističkih manifestacija na godišnjoj razini	57	
10.	Neprepoznavanje turističke ponude na području Grada	56	

Tablicom 4.5. prikazano je rangiranje razvojnih problema turizma, čime je prikazana značajnost pojedinog razvojnog problema unutar navedenog područja promatranja. Sukladno izvršenom rangiranju značajnosti problema iz pristiglih anketa, definirani su razvojni prioriteti prema slijedećoj skali bodovanja:

- I. prioritet = 63-85 bodova,
- II. prioritet = 60-62 bodova,
- III. prioritet = 1-59 bodova.

Identificirani razvojni problemi iz domene turizma mogu se poistovjetiti sa turizmom kao gospodarskom djelatnošću koja je na području Grada Preloga u zadnjem desetljeću doživjela značajniji rast i razvoj. Ukupnim razvojem gospodarstva dolazi i do razvoja turizma kao horizontalnog sektora gospodarstva koja se prožima kroz sve sektor i u zavisnosti je od njih. Pri tome ne smijemo zanemariti povijesnu i kulturnu baštinu Grada Preloga koja čini kvalitetnu osnovu za kreiranje raznolike ponude sa brojnim atrakcijama koje će privući različite ciljne skupine turista i posjetitelja: poslovne ljude, obitelji s malom djecom, učenike, umirovljenike i sl. U prilog razvoju prepoznatljivog turizma ide i činjenica tradicije lokalnog stanovništva bavljenja poljoprivredom; čime se može potaknuti suradnja ugostitelja i poljoprivrednik u razmijeni autohtonih poljoprivrednih proizvoda koji će se pripremati u ugostiteljskim i smještajnim objektima. Također valja potaknuti poljoprivrednike na diversifikaciju poslovanja u smjeru proširenja ponude na smještajne kapacitete na svojim poljoprivrednim gospodarstvima, ugostiteljske ponude, ponude pića i sokova, izrada suvenira, i sl.

Sukladno definiranim rangovima značajnosti pojedinog problema, u nastavku su navedene razvojne potrebe.



**Tablica 4.6. Definiranje razvojnih potreba**

<b>R.br.</b>	<b>Razvojni problemi</b>	<b>Razvojne potrebe</b>
1.	Nedovoljno iskorišteni turistički potencijali - kulturni, prirodni	Poticati kreiranje ciljanih turističkih proizvoda kako bi se iskoristili postojeći turistički potencijali
2.	Zapostavljenost specifičnih grana turizma (lovni, ribolovni, ciklo)	Provoditi promotivne aktivnosti usmjerene na specifične grane turizma
3.	Financijska neodrživost i nedostatan razvoj postojećih manifestacija	Osmisliti model usmjerenog razvoja i samofinanciranja manifestacija na području Grada
4.	Nedostatno provođenje marketinških aktivnosti	Izraditi marketing plan kao osnovu za provođenje ciljanih marketinških aktivnosti
5.	Nedostatak smještajnih kapaciteta	Podupirati projekte ulaganja u smještajne kapacitete
6.	Nedefinirana enogastronomska ponuda	Usmjeravati poduzetnike koji djeluju u sektoru ugostiteljstva na kreiranje prepoznatljive enogastronomske ponude
7.	Neobjedinjeni podaci o kulturnoj, povijesnoj i prirodnoj baštini	Osmisliti široko dostupnu i lako čitljivu publikaciju koja će na objediniti podatke o kulturnoj, povijesnoj i prirodnoj baštini
8.	Nedovoljno sredstava za efikasno djelovanje turističke zajednice	Provoditi sustavnu edukaciju djelatnika o mogućnostima financiranja projekata turističke zajednice
9.	Nedovoljan broj turističkih manifestacija na godišnjoj razini	Kreirati nove turističke manifestacije koje će biti usmjerene na ciljane skupine posjetitelja
10.	Neprepoznavanje turističke ponude na području Grada	Izraditi marketinšku strategiju s ciljem bolje prepoznatljivosti Grada Preloga kao turističke destinacije

## 4.4. Poljoprivreda

*Tablica 4.7. Rangiranje razvojnih problema i kategorizacija u razvojne prioritete*

R.br.	POLJOPRIVREDA	Rang po značajnosti	Razvojni prioriteti
1.	Rascjepkane poljoprivredne površine	72	Prioritet I.
2.	Nedostatak proizvođačkih grupa i zajedničkog nastupa na tržištu	69	
3.	Ovisnost o vremenskim neprilikama - tuča	66	
4.	Neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta	62	
5.	Usmjerenost na sadnju i sjetvu tradicionalnih poljoprivrednih kultura	60	Prioritet II.
6.	Nedostatak sustava za navodnjavanje poljoprivrednih površina	60	
7.	Nedostatak maloprodajnih tržnica - nedostatni prodajni kanali	59	
8.	Nedostatak stručnog savjetovanja o efikasnoj proizvodnji	57	
9.	Nedostatna potpora i informacija o diversifikaciji proizvodnje	54	Prioritet III.
10.	Nedostatak skladišnih kapaciteta	50	

Tablicom 4.7. prikazano je rangiranje razvojnih problema poljoprivrede, čime je prikazana značajnost pojedinog razvojnog problema unutar navedenog područja promatranja. Sukladno izvršenom rangiranju značajnosti problema iz pristiglih anketa, definirani su razvojni prioriteti prema slijedećoj skali bodovanja:

- I. prioritet = 62-75 bodova,
- II. prioritet = 56-61 bodova,
- III. prioritet = 1-55 bodova.

Poljoprivreda daje velike mogućnosti za zapošljavanje u ruralnim područjima te se uspješna poljoprivreda ruralnog razvoja ne veže isključivo uz poljoprivrednu djelatnost već, osim poljoprivrede, obuhvaća i šumarstvo, okoliš, diversifikaciju ruralnog gospodarstva, kvalitetu ruralnog života, inovacije u poljoprivredi, nove načine upotrebe poljoprivrednih proizvoda, zaštitu okoliša i stvaranje novih radnih mjesta.

Ključni identificirani razvojni problemi poljoprivrede su rascjepkane poljoprivredne površine, nedostatak proizvođačkih grupa i zajednički nastup na tržištu, ovisnost o vremenskim neprilikama (tuča) te neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta. Navedeni ključni problemi poljoprivrede nalaze se u razvojnim prioritetima I.

Ključni problem poljoprivrede u Gradu Prelogu odnosi se na rascjepkane poljoprivredne površine koje bi trebalo riješiti sa okrupnjavanjem zemljišta i time pridonijeti poboljšanju konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednih proizvođača i održivom razvoju poljoprivrede. Istaknuti je i problem nedostatka proizvođačkih grupa i zajedničkog nastupa na tržištu koji je ujedno i problem na području Međimurske županije, koji bi se trebao riješiti na način da se poljoprivrednici interesno povežu u udruge, zadruge ili neke slične modele poslovnih povezivanja. Na taj način riješio bi se problem zajedničkog nastupa na tržištu i zajedničkog plasmana proizvoda na tržište.

Navodnjavanje i zaštita poljoprivrednih površina od štetnog djelovanja voda od presudne su važnosti u razvoju, stabilnosti i gospodarskoj isplativosti svake poljoprivredne

proizvodnje. Kao posljedica globalnih promjena (suše-poplave) javljaju se veliki gubici u okviru poljoprivredne proizvodnje, odnosno nesigurnost i nestabilnost proizvodnje važnih poljoprivrednih proizvoda ( ratarska proizvodnja, povrćarstvo, trajni nasadi...), kao i ukupna nekonkurentnost poljoprivredne proizvodnje stoga je potrebno vršiti ulaganja u projekte sustava navodnjavanja, obrane od tuče i slično.

Sukladno definiranim rangovima značajnosti pojedinog problema, u nastavku su navedene razvojne potrebe.

**Tablica 4.8.** Definiranje razvojnih potreba

R.br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Rascjepkane poljoprivredne površine	Provesti okrupnjavanje zemljišta i komasaciju zemljišta
2.	Nedostatak proizvođačkih grupa i zajedničkog nastupa na tržištu	Formiranje proizvođačkih grupa/udruga za zajednički nastup na tržištu
3.	Ovisnost o vremenskim neprilikama - tuča	Poticati ulaganja u sustave obrane od el. nepogoda
4.	Neinovativnost i spora prilagodba potrebama tržišta	Poticati inovativnost i posebnost proizvoda i brže se prilagođavati tržištu
5.	Usmjerenost na sadnju i sjetvu tradicionalnih poljoprivrednih kultura	Usmjeravati na sadnju i sjetvu profitabilnijih kultura
6.	Nedostatak sustava za navodnjavanje poljoprivrednih površina	Poticati ulaganja u sustave navodnjavanja polj.površina
7.	Nedostatak maloprodajnih tržnica - nedostatni prodajni kanali	Organizirati zajedničke nastupe na tržištu i osigurati organiziranu prodaju proizvoda putem tržnica
8.	Nedostatak stručnog savjetovanja o efikasnoj proizvodnji	Omogućiti odvijanje radionica i seminara sa stručnom tematikom
9.	Nedostatna potpora i informacija o diversifikaciji proizvodnje	Poticati korištenje potpora i informacija o diversifikaciji proizvodnje
10.	Nedostatak skladišnih kapaciteta	Poticati izgradnju skladišnih kapaciteta putem mjera ruralnog programa razvoja

## 5. SWOT ANALIZA GOSPODARSTVA

Prethodno navedena gospodarska područja djelovanja: opće gospodarske značajke, malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo, turizam i poljoprivreda, zasebno su sagledana s aspekta SWOT analize tj. analize snaga i slabosti (unutarnji faktori na koje se može utjecati), prilika i prijetnji (vanjski faktori na koje se ne može utjecati već samo koristiti prilike i izbjegavati prijetnje). SWOT analiza kao alat procesa strateške analize koristi se, osim kod poslovnih subjekta, i u procesima definiranja gospodarskog stanja i uspjeha, osobito prilikom izrade razvojnih dokumenata javnog, gospodarskog i društvenog karaktera.

Uporište ulaznih podataka u kreiranju SWOT analize gospodarstva proizlazi iz osnovne analize, informacija iz prikupljenih anketa te informacija prikupljenih na radionici. Također, važno je napomenuti da je s obzirom na trenutno stanje gospodarstva u cjelini određene podatke navedene u SWOT analizi teško statistički potkrijepiti zbog nedostatka objektivnih podataka ili zbog subjektivnog gledišta poduzetnika, koji su iznijeli realne informacije na bazi iskustva u poslovanju.



Radi lakšeg uvida i razumijevanja provedene SWOT analize u nastavku slijedi grafički prikaz SWOT analize kao alata procesa strateške analize, a zatim slijedi razrada SWOT analize s obzirom na definirana područja djelovanja.



*Grafički prikaz SWOT analize*





S obzirom na prethodno definirane razvojne probleme i potrebe, s gledišta SWOT analize gdje su prikazane slabosti i prijetnje koje također u određenoj mjeri proizlaze iz razvojnih problema, veliku važnost imaju snage koje treba i dalje jačati i razvijati tj. prednosti koje gospodarstvo Grada Preloga trenutno ima, te iskorištavanje prilika u vidu ostvarivanja budućih poslovnih potencijala.



## 5.1. SWOT analiza - opće gospodarske značajke

<b>SNAGE</b> 	<b>SLABOSTI</b> 
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Suradnja Gradske uprave s gospodarskim subjektima – uslužna, efikasna i organizirana Gradska uprava</li> <li>• Velik broj poduzeća koji velik dio proizvodnje izvoze iz RH</li> <li>• Određena uspješna poduzeća promoviraju prednosti poslovanja u gradu, kao i promocija na međunarodnoj razini</li> <li>• Organizacija susreta gospodarstvenika s lokalnom i širom zajednicom</li> <li>• Pozitivna i optimistička poduzetnička klima</li> <li>• Prepoznatljivost Grada kao Grada s visokom i kvalitetnom poduzetničkom aktivnošću – izgrađen „brand” poduzetničkog Grada</li> <li>• Kvalitetne gospodarske/industrijske zone – razvijena infrastruktura u zonama</li> <li>• Prirodni resursi – geotermalna energija za potrebe gospodarskih subjekata</li> <li>• Ljudski potencijali, marljivost ljudi</li> <li>• Geografski položaj (tromeđa) i dobra prometna povezanost - blizina autoputa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljno otvaranje novih radnih mjesta za zapošljavanje visokoobrazovanih ljudskih potencijala</li> <li>• Odlazak stručnih i kvalificiranih (SSS i KV) i visokoobrazovanih (VŠS i VSS) kadrova izvan Grada ili u druge županije ili izvan RH</li> <li>• Niske prosječne neto plaće u odnosu na prosjek RH – (jedan od glavnih razloga odlaska kadrova)</li> <li>• Nedostatno podržavanje daljnjeg razvoja gospodarskih zona - pružanje dodatnih usluga i olakšica potencijalnim ulagačima</li> <li>• Nedostatak poslovnih prostora</li> <li>• Srednje stručno obrazovanje tehničkih i obrtničkih zanimanja nije dostupno na područja Grada</li> <li>• Nedovoljna suradnja obrazovnog sustava i gospodarstvenika</li> <li>• Nedovoljno razvijena širokopojasna mreža na području cijelog Grada</li> <li>• Nedovoljna konstruktivna komunikacijska razina između poslovnih subjekata</li> </ul>



<b>PRILIKE</b> 	<b>PRIJETNJE</b> 
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Međunarodna promocija gospodarstva - predstavljanje gospodarstvenika izvan granica RH i uspostavljanje poslovnih suradnji</li> <li>• Blizina EU tržišta – mogućnost izvoza, dolazak investitora i osvajanje novih tržišta</li> <li>• Suradnja između obrazovnog sustava i gospodarstvenika – osiguravanje potrebnih kadrova</li> <li>• Dostupna financijska sredstva za financiranje projekata iz ESI fondova</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljno kvalitetna i ne efikasna nacionalna gospodarska politika</li> <li>• Česte promjene zakonskog i poreznog okvira koji negativno utječe na gospodarski rast i razvoj odnosno na konkurentnost</li> <li>• Otežani procesi prijave projekata na bespovratne nacionalne i EU financijske izvore</li> </ul>



## 5.2. SWOT analiza - malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo

SNAGE 	SLABOSTI 
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tradicija bavljenja poduzetništvom i obrtništvom - bogate vještine i posjedovanja znanja i iskustva</li> <li>• Konkurentna mala i srednja poduzeća</li> <li>• Osobito razvijena prerađivačka industrija (metalna) – inovativna visokotehnološka poduzeća</li> <li>• Razvijene gospodarske zone – kvalitetna infrastruktura</li> <li>• Iznad prosječni rezultati poslovanja poduzetnika promatrano u okvirima Međimurske županije</li> <li>• Susretljivost, organiziranost i otvorenost Gradske uprave svakom potencijalnom investitoru i projektu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljno stručnog kadra za proizvodna zanimanja – varioc, tokar, strojobravar, CNC programeri itd.</li> <li>• Nedostatak dodatnih stručnih usluga i pogodnosti vezanih uz daljnji razvoj poslovanja usmjerenih prema vlasnicima poduzeća i zaposlenicima - stručni programi i seminari (3D crtanje, modeliranje, analiza poslovanja, upravljanje ljudskim potencijalima, programiranje i sl.)</li> <li>• Nedovoljna podrška mikro i malim poduzećima pri pripremi i provedbi razvojnih projekata</li> <li>• Nedostatak financijskih sredstava za pripremu i izradu razvojnih projekata</li> <li>• Nedovoljno stručnog znanja za pripremu projekta, osobito za apliciranje projekata na EU strukturne fondove</li> <li>• Nedostatno poticanje razvoja malih start-up poduzeća</li> <li>• Nedostatak određenih visokoobrazovnih kadrova sa znanjima stranih jezika (njemački jezik C2 razina)</li> </ul>



PRILIKE 	PRIJETNJE 
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sufinanciranje projekta bespovratnim financijskim sredstvima iz ESI fondova</li> <li>• Mogućnost jednostavnog plasiranja proizvoda unutar EU tržišta</li> <li>• Uspostava suradnje poduzetnika i obrtnika na županijskoj, nacionalnoj i EU razini</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljno proaktivna javna gospodarska tijela na nivou RH koje imaju zadatak poticati gospodarstvo</li> <li>• Nestabilna gospodarska politička situacija</li> <li>• Sporo i neefikasno sudstvo</li> <li>• Negativni gospodarski trendovi pojedinih industrija i grana</li> <li>• Konkurentnost poduzeća u starim članicama EU-a (Austrija, Njemačka, Italija, Francuska, Nizozemska)</li> <li>• Konkurentnost poduzeća u novijim članicama EU-a (Slovačka, Češka, Poljska, Mađarska)</li> <li>• Preveliki uvoz robe koja se proizvodi na domaćem tržištu</li> </ul>



### 5.3. SWOT analiza - turizam

<b>SNAGE</b> 	<b>SLABOSTI</b> 
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Akumulacijsko jezero – HE Dubrava – Marina Prelog - podloga i preduvjeti za razvoj selektivnih grana turizma, osobito nautički turizam</li> <li>• Nezagađenost rubnih područja uz rijeku Dravu i akumulacijskog jezera kao turističkog potencijala</li> <li>• Bogata povijesna i kulturna baština</li> <li>• Bogatstvo geotermalnom energijom - za razvoj topličkog turizma</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedovoljno iskorišteni turistički potencijali – prirodni resursi, povijesna i kulturna baština</li> <li>• Nedovoljno razvijene specifične grane turizma - nautički turizam i sportova vezanih uz vodu, ciklo turizam, a što bi doprinijelo stvaranju turističke destinacije</li> <li>• Nedostatak smještajnih kapaciteta, osobito posebnih kategorija - kampovi</li> <li>• Nedovoljno razvijena gastronomska ponuda – riblji specijaliteti (slatkovodne ribe), tradicionalna kuhinja</li> <li>• Nepostojanje integrirani marketinškog plana</li> </ul>

<b>PRILIKE</b> 	<b>PRIJETNJE</b> 
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rast potražnje za specifičnim granam turizma – lovni i ribolovni, ciklo turizam</li> <li>• Korištenje geotermalnih izvora za razvoj turizma – izgradnja toplica i razvoj lječilišnog turizma</li> <li>• Prijavljivanje turističkih projekata na bespovratan financijska sredstva iz ESI fondova i nacionalnih izvora</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nепрепознатљива turistička ponuda na područja Grada</li> <li>• Nepozicioniranje Grada kao turističke destinacije (na nivou županije, ali i na nacionalnom nivou)</li> <li>• Nedovoljna promocija kontinentalnog turizma od strane javnih tijela u funkciji razvoja turizma</li> <li>• Pad kupovne moći turista</li> </ul>

## 5.4. SWOT analiza - poljoprivreda

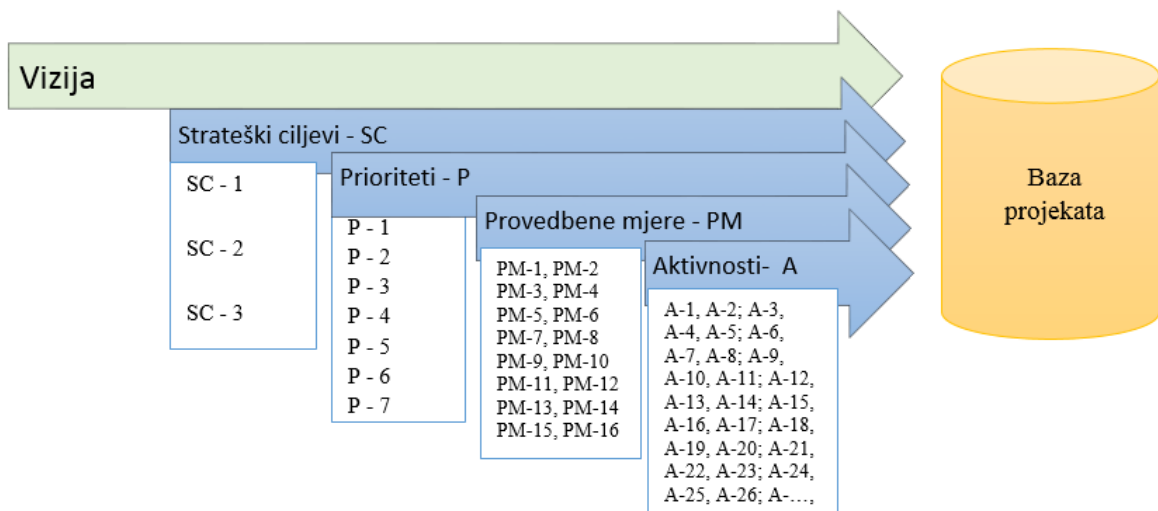
<b>SNAGE</b> 	<b>SLABOSTI</b> 
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Plodna poljoprivredna zemljišta – mogućnost uzgoja bio dinamičkih i ekološke poljoprivredne proizvodnje</li> <li>• Zainteresiranost mladih ljudi za rad na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima</li> <li>• Tradicija poljoprivredne proizvodnje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rascjepkane poljoprivredne površine te visoki troškovi proizvodnje</li> <li>• Zastupljenost primarne poljoprivredne proizvodnje – niski preradbeni kapaciteti</li> <li>• Sadnja i sjetva tradicionalnih kultura – problem diversifikacije proizvodnje</li> <li>• Nepostojanje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina</li> <li>• Samostalni nastup OPG-ova na tržištu – nedostatak tržišnog povezivanja i suradnje</li> <li>• Nedostatak maloprodajnih kanala na lokalnom tržištu za plasiranje domaćih poljoprivrednih proizvoda</li> </ul>

<b>PRILIKE</b> 	<b>PRIJETNJE</b> 
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostupna financijska sredstva iz Programa ruralnog razvoja RH za projekte u poljoprivrednoj djelatnosti – osobito za mlade poljoprivrednike</li> <li>• Geotermalna energija – proizvodnja kultura u staklenicima</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Povećanje cijene repromaterijala i ostalih ulaznih troškova</li> <li>• Uvoz poljoprivredne robe upitne kvalitete</li> <li>• Negativna slika o poljoprivrednoj djelatnosti – nisko profitabilna/neisplativa djelatnost za koju je potrebno uložiti puno ljudskog rada</li> </ul>



## 6. DEFINIRANJE STRATEŠKIH ODREDNICA

Strateške odrednice sastoje se od strukture koja započinje s vizijom kao vrhovnom strateškom odrednicom, a zatim prema silaznoj strukturi koja započinje sa strateškim ciljevima, zatim prioritetima, provedbenim mjerama te aktivnostima kao najnižem elementu strukture. Definiranje strateških odrednica proizlazi iz prethodno definiranih razvojnih problema i podataka navedenih u SWOT analizi temeljem čega je izvršena detaljna razrada strateških odrednica. Na slijedećoj slici prikazana je struktura strateških odrednica, a iz koje se može iščitati i broj definiranih odrednica.



Slika 1. Grafički prikaz strateških odrednica

Temeljem slike 1. možemo vidjeti definiranu strukturu strateških odrednica, koja se sastoji od definirane vizije, zatim 3-iju definiranih strateških ciljeva, 7 definiranih prioriteta, 16 definiranih provedbenih mjera te niz definiranih aktivnosti. Ukoliko pratimo tijek strukture, najniži element te strukture su aktivnosti koje predstavljaju najdetaljniju razradu strateških odrednica i direktnu vezu sa bazom projekata. Svrha strategije razvoja poduzetničkog okruženja je povezivanje strateških projekata i projektnih inicijativa s aktivnosti kojima ti projekti doprinose. Svaki strateški projekt i projektna inicijativa koja doprinosi definiranoj aktivnosti, a samim time doprinosi provedbenoj mjeri, prioritetu i strateškom cilju te ostvarivanju vizije, od posebnog je značaja u vidu ostvarivanju postavljenih gospodarskih pokazatelja odnosno uspješnosti provedbe i primjene Strategije razvoja poduzetničkog okruženja.

Iz grafičkog prikaza strateških odrednica uočljivo je da vizija horizontalno obuhvaća sve strateške odrednice i predstavlja direktnu poveznicu s bazom projekata u kojoj se nalaze strateški projekti i projektne inicijative za razvoj gospodarstva. Horizontalna poveznica između definirane vizije i baze projekata predstavlja vremenski jaz između željene budućnosti odnosno budućeg željenog stanja i sadašnjosti odnosno postojećih problema i potreba koji se rješavaju realizacijom strateških projekata i projektnim inicijativama. Temeljem definirane vizije proizlaze strateški ciljevi koji predstavljaju smjernice razvojnih opredjeljenja gospodarstva.

Slijedom, iz strateških razvojnih opredjeljenja razvoja gospodarstva, definirani su prioriteti koji nastoje otkloniti utvrđene razvojne probleme gospodarstva i unaprijediti postojeće stanje gospodarstva, a provode se kontinuirano u vremenskom razdoblju provedbe strategije razvoja i nisu izravno povezani sa vremenskim trajanjem određenog projekta ili utvrđenog razvojnog stanja. Nakon utvrđivanja prioriteta, za svaki prioritet definirane su provedbene mjere koje predstavljaju skup povezanih aktivnosti kojima se rješava određeni opći ili specifični cilj koji je sadržan u prioritetu. Aktivnosti predstavljaju radnje usmjerene za izvršenje određenog zadatka (plana, ideje, projekta) u vidu realizacije strateških projekata i razvojnih inicijativa i prijedloga odnosno projektnih prijedloga.

## 6.1. Vizija gospodarstva

Vizija gospodarstva Grada Preloga pruža odmak od sadašnje situacije te prikazuje buduće željeno stanje gospodarstva, pa je tako vizija prezentirana na temelju ključnih riječi za sinonime gospodarstva Grada Preloga do 2020. godine (smjernice za definiranje vizije), a koje su anketirani poduzetnici naznačili kao sadržaje koji se moraju ovom Strategijom razvoja realizirati da bi se postigao održivi i željeni gospodarski rast i razvoj Grada Preloga.

U nastavku su navedeni rezultati iz anketnog upitnika u dijelu definiranja vizije, a koje su poduzetnici naznačili, te su navedeni sadržaji bodovani kako bi se prikazale ključne riječi koje bi vizija gospodarstva trebala sadržavati. Temeljem tih sadržaja definirani su tekstualni prijedlozi vizije te se nakon razmatranja tih prijedloga definirao konačni prijedlog vizije.

*Tablica 6.1. Ključne riječi za sinonim gospodarstva do 2020. - rang prema bodovima*

R.br.	Ključne riječi za sinonim gospodarstva do 2020.	Broj bodova
1.	Područje razvijenog malog i srednje poduzetništva i obrtništva	11
2.	Pozitivno poduzetničko okruženje sa kvalitetnom poduzetničkom infrastrukturom	11
3.	Niska stopa nezaposlenosti te zadovoljni i motivirani zaposlenici/djelatnici	10
4.	Razvijena obiteljska poljoprivredna gospodarstva na kojima mladi ostaju i rade	9
5.	Razvijeni selektivni turizam (lovni, ribolovni, ciklo, kulturni, enogastronomski i sl.)	9
6.	Konkurentska, poduzetnička i inovativna sredina	8
7.	Turistička destinacija	6
8.	Uključiv, pametan, održiv rast i razvoj gospodarstva u cjelini	5
9.	Područje prilika i uvjeta za uspješno poslovanje	2
10.	Razvijeno društveno poduzetništvo	1

Temeljem ključnih riječi, koje su najviše bodovane za sinonim gospodarstva Grada Preloga, te temeljem predloženih prijedloga teksta vizije iz anketnih upitnika, definiran je konačni tekst vizije. Tekst vizije prikazan je u nastavku:

**Prelog – Grad pozitivnog poduzetničkog okruženja i kvalitetne poduzetničke infrastrukture, s niskom stopom nezaposlenosti te zadovoljnim i motiviranim zaposlenicima, razvijenim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima na kojima mladi ostaju i rade, te Grad razvijenog selektivnog turizma.**

## 6.2. Gospodarski strateški ciljevi

Gospodarski strateški ciljevi kao smjernice razvojnih opredjeljenja ciljano su postavljeni kao multisektorska područja djelovanja i postizanja ciljeva. Prema područjima promatranja gospodarskih razvojnih problema koja se sastoje od 4 grupe: opće gospodarske značajke, malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo, zatim turizam te poljoprivreda, a koje grupe promatranja predstavljaju gospodarska makropodručja tj. grane gospodarskih djelatnosti u kojima su uključeni svi poslovni subjekti koji obavljaju ekonomsku djelatnosti.

Gospodarski strateški ciljevi prema prethodno navedenim područjima promatranja te temeljem prethodno prikazanih razvojnih problema i razvojnih potreba te provedene SWOT analize, gospodarska razvojna opredjeljenje promatraju se kroz tri grupe ekonomskog djelovanja:

1. *Malo, srednje i veliko poduzetništvo i obrtništvo, s naglaskom na malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo,*
2. *Turističke djelatnosti,*
3. *Poljoprivredne djelatnosti.*

Sukladno definiranim trima grupama ekonomskog djelovanja, definirana su razvojna opredjeljenja odnosno gospodarski strateški ciljevi kojima se nastoji ostvariti vizija budućeg željenog stanja gospodarstva. Definiranim strateškim ciljevima obuhvaćene su sve razvojne potrebe koje proizlaze iz razvojnih problema područja, zatim razvojni potencijali prikazani u SWOT analizi, temeljem kojih svi zainteresirani dionici gospodarstva mogu podnositi svoje razvojne inicijative u vidu projektnih prijedloga. U nastavku slijedi prikaz definiranih gospodarskih strateških ciljeva.

### *Prikaz gospodarskih strateških ciljeva:*

**Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja**

**Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora**

**Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje**

### 6.2.1. Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja

Dio teksta vizije „Prelog – Grad pozitivnog poduzetničkog okruženja i kvalitetne poduzetničke infrastrukture“ definira poduzetništvo (poduzetništvo objedinjuje sve poslovne oblike, trgovačkih društava i obrtništva), kao jedno od najbitnijih komponenti razvoja gospodarstva pa time i ukupnog razvoja Grada Preloga. S toga se postizanje visokog stupnja razvijenosti poduzetništva i poduzetničkog okruženja definira kao jedan od strateških ciljeva. Kako se uspješnost poduzetničkog okruženja mjeri sa interesom poduzetnika da djeluju u tom okruženju s nazivom strateškog cilja „Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja“ objedinjene su sve komponente kvalitetnog poduzetničkog djelovanja i svih preduvjeta za takvo djelovanje. Glavni preduvjeti za kvalitetno poduzetničko djelovanje su infrastrukturno uređeni građevinski prostori za poduzetničke investicije, visoki nivo uslužnosti javnih službi za potrebe poduzetnika i njihovih razvojnih projekata, dostupnost potrebnih kadrova, dostupnost poslovnog savjetovanja, suvremena tehnička rješenja za korištenje ICT tehnologija i niz drugih preduvjeta koje u pravilu traže vanjski investitori u traženju lokacija za svoje razvojne investicije. Naravno, jednaka važnost je i spremnost poduzetništva da podižu svoje razvojne kompetencije i kvalitetna suradnja s javnim sektorom. Unapređenje svih ovih sadržaja i preduvjeta objedinjeno je u ovom strateškom cilju.

Tablica 6.2. Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera

Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja	
Prioriteti	Provedbene mjere
<b>Prioritet 1.1.</b> - Razvoj poduzetničke podrške	Mjera 1.1.1. - Uspostavljanje poduzetničke potporne institucije*
	Mjera 1.1.2. - Unapređenje infrastrukture u gospodarskim zonama i proširenje zona novim infrastrukturno opremljenim poduzetničkim parcelama
	Mjera 1.1.3. - Privlačenje investitora i potpora novim razvojnim projektima
<b>Prioritet 1.2.</b> - Razvoj i osiguravanje ljudskih potencijala	Mjera 1.2.1. - Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija i uspostavljanje obrazovnih programa u tehničkim i obrtničkim zanimanjima
	Mjera 1.2.2. - Uspostava potpornih programa za zadržavanje mladih stručnih osoba na području Grada Preloga
<b>Prioritet 1.3.</b> - Razvoj širokopojasne mreže	Mjera 1.3.1. - Uspostava širokopojasne mreže na području Grada Preloga
	Mjera 1.3.2. - Poticanje korištenja ICT-a kod mikro i malih poduzetnika

\* U razvojnim problemima navedena provedbena mjera se nalazi u prioritetu II., ali se navedenom mjerom rješavaju skoro svi razvojni problemi navedeni u prioritetu I.

### Prioritet 1.1. - Razvoj poduzetničke podrške

Svrha ovog prioriteta je ostvariti vlastitu poduzetničku potpurnu instituciju - Poduzetnički centar Prelog, nastaviti proširivati gospodarske zone uređenjem novih infrastrukturno opremljenih poduzetničkih parcela i odgovarajuće postojećoj praksi privlačiti domaće i strane investitore u poslovne zone.

Posebno značajni razvojni problemi istaknuti u područjima promatranja u prioritetu 1. općih gospodarskih značajki te malog i srednje poduzetništva i obrtništva, upućuju na nužnost osiguranja stručnog savjetovanja poduzetnika, posebno u njihovim razvojnim potrebama i pripremi projekata i to prvenstveno mikro i malih poduzetnika i obrtnika.

**Tablica 6.3.** Mjera 1.1.1. - Uspostavljanje poduzetničke potporne institucije

Cilj mjere	Ciljevi su usmjereni na savjetovanje poduzetnika u svim njihovim operativnim i razvojnim potrebama sa svrhom poboljšanja njihovog poslovanja, jačanje konkurentnosti i položaja na tržištu te pomoć u konkretnim slučajevima pripreme razvojnih projekata i njihovo nominiranje za bespovratna ili kreditna sufinanciranja domaćim i EU izvorima. Važni cilj je i moguća potpora poduzetnicima početnicima u njihovom početnom razvoju kroz mogućnost njihovog inkubiranja u za to planiranoj poslovnoj infrastrukturi ili kao eksterno inkubiranje u vlastitim proizvodno-poslovnim prostorima.
Aktivnosti mjere	<ul style="list-style-type: none"><li>- izgraditi objekt poslovne infrastrukture</li><li>- osnovati Poduzetnički centar Prelog</li><li>- organizirati specijalističke edukacije i forume prema potrebama poduzetnika</li><li>- poticati poslovno inkubiranje poduzetnika početnika</li></ul>
Indikatori ishoda	<ul style="list-style-type: none"><li>- izgrađen objekt poslovne infrastrukture</li><li>- osnovan Poduzetnički centar Prelog</li><li>- broj uspješno educiranih poduzetnika - godišnje</li><li>- broj održanih poduzetničkih foruma specijalističkih tema - godišnje</li><li>- broj uspješno inkubiranih poduzetnika</li><li>- broj novozaposlenih kod inkubiranih poduzetnika u promatranoj godini</li></ul>
Nositelji mjere	Grad Prelog, Poduzetnički centar Prelog

**Tablica 6.4.** Mjera 1.1.2. - Unapređenje infrastrukture u gospodarskim zonama i proširenje zona novim infrastrukturno opremljenim poduzetničkim parcelama

Cilj mjere	Cilj mjere je ostvarenje programiranog broja novoformiranih i infrastrukturno opremljenih poduzetničkih građevinskih parcela, kako bi Grad Prelog mogao imati kvalitetnu ponudu za ulazak u zonu domaćih investitora koji proširuju svoje proizvodnje za koje nemaju mogućnosti na svojim postojećim lokacijama ili će biti spremni premjestiti svoje pogone iz stambenih dijelova Grada Preloga. Nove poduzetničke parcele su i preduvjet za privlačenje vanjskih investitora sa naprednim tehnologijama ili drugih proizvodnih specifičnosti koje će doprinosti podizanju općeg stanja gospodarstva i zaposlenosti u Gradu Prelogu.
Aktivnosti mjere	<ul style="list-style-type: none"><li>- proširiti gospodarske zone novim infrastrukturno uređenim parcelama</li><li>- održavati kvalitetnu postojeću poduzetničku infrastrukturu u gospodarskim zonama Grada Preloga</li><li>- opremiti komunalnom infrastrukturom novih 16 ha površine u Gospodarskoj zoni u Prelogu – Sjever</li></ul>
Indikatori ishoda	- broj novoformiranih infrastrukturno opremljenih poduzetničkih parcela
Nositelji mjere	Grad Prelog i Poslovne zone d.o.o.

**Tablica 6.5.** Mjera 1.1.3. - *Privlačenje investitora i potpora novim razvojnim projektima*

Cilj mjere	Ovom se mjerom posvećuje puna pažnja domaćim i vanjskim poduzetnicima da organiziranju svoju proizvodnju i poslovanje na prostorima gospodarskih zona na infrastrukturno opremljenim građevinskim parcelama kao preduvjetu za uspješan njihov razvoj, što je važna komponenta ukupnom razvoju gospodarstva. Ovom se mjerom također posvećuje puna pažnja i potpora svim poduzetničkim razvojnim projektima koji doprinose gospodarskom i ukupnom razvoju Grada Preloga.
Aktivnosti mjere	- provoditi promotivne aktivnosti Grada Preloga kao destinacije kvalitetnog poduzetničkog okruženja, dobrih preuvjeta za poslovanje i kvalitetno življenje - formirati kataloga projekata i pratiti razvoj prijavljenih projekata kao i pružanje institucionalne podrške u provedbi prema potrebama nositelja projekta
Indikatori ishoda	- broj prijavljenih projekata u katalog projekata - broj projekata iz kataloga koji su u provedbi - broj novo otkupljenih poduzetničkih parcela u zonama
Nositelji mjere	Grad Prelog, Poslovne zone d.o.o., Poduzetnički centar Prelog

**Prioritet 1.2. - Razvoj i osiguravanje ljudskih potencijala**

Svrha ovog prioriteta je eliminirati postojeće razvojne probleme nedovoljnih kapaciteta kvalificiranih i stručnih kadrova i potreba njihovog zadržavanja u gospodarstvu Grada Preloga. To će se postizati unapređenjem suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija, uvođenjem obrazovnih programa deficitarnih zanimanja i zadržavanje kvalificiranih i stručnih, pogotovo mladih osoba u Gradu Prelogu.

**Tablica 6.6.** Mjera 1.2.1. - *Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija i uspostavljanje obrazovnih programa u tehničkim i obrtničkim zanimanjima*

Cilj mjere	Cilj je ove mjere otkloniti neusklađenosti između potrebe gospodarstva za određenim profilima kadrova i obrazovnih institucija da usklade svoje obrazovne programe potrebama gospodarstva. Osim postizanja „dogovornog“ obrazovanja cilj je ove mjere suradnja poduzetnika i obrazovnog sustava u toku procesa obrazovanja na uključivanje učenika i studenata u praktičnu nastavu kod poduzetnika, čime će se postići viši stupanj stručnosti kadrova sa završenim obrazovanjem.
Aktivnosti mjere	- provoditi analize na godišnjem nivou o konkretnim potrebama kadrova u gospodarstvu Grada Preloga - organizirati programske susrete poduzetnika i obrazovnih institucija radi usklađivanja obrazovnih programa - provoditi programe prekvalifikacije nezaposlenih prema potrebama gospodarstva
Indikatori ishoda	- broj novozaposlenih zahvaljujući prekvalifikaciji - nivo zadovoljstva poduzetnika u rješavanju svojih kadrovskih potreba - anketni sistem
Nositelji mjere	Grad Prelog, Poduzetnički centar Prelog, obrazovne institucije, poduzetnici, Zavod za zapošljavanje Međimurske županije

*Mjera 1.2.2. - Uspostava potpornih programa za zadržavanja mladih stručnih osoba na području Grada Preloga*

Cilj mjere	Veliki je problem ne samo Grada Preloga, odlazak mladih i stručnih osoba u veće centre ili izvan RH. S toga je ova mjera usmjerena na aktivnosti kojima će se ne samo zadržati vlastiti stručni kadrovi uključujući sve deficitarne profile, već i privlačiti tražene struke iz okruženja. To će se postizati aktivnostima i odgovarajućim odlukama Grada i Gradske uprave, ali i nastojanjima poduzetnika da mjerama nagrađivanja za rad sačuvaju i pridobe potrebne kadrove. Cilj je mjere da Grada Prelog do kraja razdoblja ove Strategije zaustavi odlazak mladih i stručnih kadrova i da Grad Prelog bude sinonim razvoja temeljenom na struci i znanju.
Aktivnosti mjere	- osmišljavati poticajne mjere Grada za boravak i stanovanje mladih stručnih kadrova u Gradu Prelogu - poticati svijest poduzetnika o potrebi poticajnog nagrađivanja zaposlenika za rad, organiziranjem poduzetničkih foruma na temu nagrađivanje zaposlenika kao preduvjeta uspješnog poslovanja i razvoja
Indikatori ishoda	- trend smanjenja deficitarnih kadrova kroz godišnje analize o deficitarnim kadrovima - trend korištenja poticajnih mjera za zadržavanje mladih i stručnih osoba u Gradu Prelogu
Nositelji mjere	Grad Prelog, Poduzetnički centar Prelog, poduzetnici

**Prioritet 1.3. - Razvoj širokopojasne mreže**

Kako je u visokom prioritetu istaknut problem nepoznavanja i nedovoljnog korištenja ICT tehnologija, to ovaj prioritet mora osigurati da se stvori kvalitetni tehnički preduvjet za korištenje ICT tehnologija. To će istovremeno biti poticaj da se poduzetnicima koji ne koriste tehnologije, a to su prvenstveno mikro i mali poduzetnici, pomogne edukacijom njihovog uključivanja u korištenje ICT tehnologija, što je jedna od bitnih komponenti konkurentnosti gospodarstva.

*Tablica 6.7. Mjera 1.3.1. - Uspostava širokopojasne mreže na području Grada Preloga*

Cilj mjere	Ova mjera je tehničko-tehnoških preduvjet da se cjelokupni razvoj Grada, a prvenstveno razvoj gospodarstva može bazirati između ostalog i na vrlo važnoj komponenti razvoja tj. na korištenju ICT tehnologija putem širokopojasne mreže.
Aktivnosti mjere	- unaprijediti infrastrukturu širokopojasne mreže na području Grada Preloga
Indikatori ishoda	- stupanj izvedenosti širokopojasne mreže
Nositelji mjere	Grad Prelog, Telekom operateri

*Tablica 6.8. Mjera 1.3.2. - Poticanje korištenja ICT kod mikro i malih poduzetnika*

Cilj mjere	Ova provedbena mjera treba otkloniti razvojni problem nepoznavanja i nedovoljnog korištenja ICT tehnologija, koje se očitavaju prvenstveno kod mikro i malih poduzetnika. S toga je cilj ove mjere da se mikro i mali poduzetnici educiraju za ICT tehnologije i da se postigne njihov interes za stvarno korištenje ICT tehnologije u uvjetima širokopojasne mreže. Današnji razvojni preduvjet globalnog karaktera je primjena suvremenih rješenja ICT u poslovanju te je provedba ove mjere istovremeno i preduvjet za jačanje tržišne konkurentnosti gospodarstva, a naročito u segmentu mikro i malih poduzetnika.
Aktivnosti mjere	- formirati i provoditi obrazovne programe i edukacije poduzetnika u korištenju ICT tehnologija - organizirati poduzetničke forume o nužnosti primjene ICT tehnologija za podizanje uspješnosti poslovnih subjekata
Indikatori ishoda	- broj provedenih edukacijskih programa za primjenu ICT tehnologije - broj poduzetnika koji su uspješno uveli ICT u svoje poslovne procese
Nositelji mjere	Grad Prelog, Poduzetnički centar Prelog, poduzetnici, obrazovne institucije

### 6.2.2. *Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora*

Razvojem gospodarstva na području Grada razvija se i potreba za povećanom i sadržajno osmišljenom turističkom i ugostiteljskom ponudom na području Grada. Paralelno kod lokalnih stanovnika povećava se svijest o važnosti turizma kao gospodarske grane, te važnosti odmora i opuštanja u kvaliteti svakodnevnog života. Trenutnu turističku i ugostiteljsku ponudu Grada karakterizira neprepoznatljiva ponuda, nedovoljni smještajni kapaciteti te mali broj atrakcija i manifestacija koji privlačili posjetitelje i zadržali turiste na području Grada. Ovim gospodarskim ciljem postići će se imidž Grada Preloga kao kvalitetno i sadržajno organizirane destinacije aktivnog odmora.

**Tablica 6.9.** *Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera*

<b>Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora</b>	
<i>Prioriteti</i>	<i>Provedbene mjere</i>
<b>Prioritet 2.1.</b> – Objedinjena i prepoznatljiva turistička destinacija	Mjera 2.1.1.- Valoriziranje postojećih i kreiranje novih turističkih sadržaja
	Mjera 2.1.2. - Poticanje ulaganja u edukaciju pružatelja usluga u turizmu
	Mjera 2.1.3.- Jačanje ljudskih i financijskih kapaciteta Turističke zajednice kao potporne institucije
<b>Prioritet 2.2.</b> – Kvalitativna i kvantitativna smještajna i ugostiteljska ponuda	Mjera 2.2.1. - Diversifikacija i proširenje smještajnih kapaciteta
	Mjera 2.2.2. - Definiranje ugostiteljske ponude Grada

#### *Prioritet 2.1. – Objedinjena i prepoznatljiva turistička destinacija*

Svrha prioriteta je kreirati prepoznatljivu turističku destinaciju sa objedinjenom turističkom ponudom koja će posjetiteljima, turistima i lokalnim stanovnicima boravak na području Grada Preloga učiniti ugodnim i nezaboravnim te će se ponovno vraćati i navraćati u ovu sredinu.

**Tablica 6.10.** *Mjera 2.1.1. - Valoriziranje postojećih i kreiranje novih turističkih sadržaja*

Cilj mjere	Uokviriti ponudu turističkih sadržaja na području Grada
Aktivnosti mjere	- izraditi publikaciju koja će dati objedinjeni pregled atrakcija - uskladiti ponudu turističkih sadržaja - poticati kreiranje novih sadržaja koji se baziraju na prepoznatljivosti Grada - urediti i dovršiti kompleks „Marine“
Indikatori ishoda	- naklada, izdane publikacije - broj novih turističkih atrakcija - broj novih poslovnih subjekata u turizmu - broj posjetitelja i turista na području Grada
Nositelji mjere	Poduzetnici, Grad Prelog, Turistička zajednica



**Tablica 6.11. Mjera 2.1.2. - Poticanje ulaganja u edukaciju pružatelja usluga u turizmu**

Cilj mjere	Edukacijom djelatnika u turizmu postići prepoznatljivost turističke ponude
Aktivnosti mjere	- poticati kontinuirano održavanje edukativnih radionica i seminara za pružatelje usluga u turizmu - organizirati radionice s naglaskom na tradicijsku baštinu - poticati i održavati suradnju sa Srednjom školom Prelog
Indikatori ishoda	- broj održanih edukativnih radionica i seminara, dobar imidž pružatelja usluga
Nositelji mjere	Poduzetnici, Grad Prelog, Turistička zajednica, udruge

**Tablica 6.12. Mjera 2.1.3. - Jačanje ljudskih i financijskih kapaciteta turističke zajednice kao potporne institucije**

Cilj mjere	Ojačati ulogu Turističke zajednice Grada u usmjeravanju razvoja turizma
Aktivnosti mjere	- jačati ljudske potencijale Turističke zajednice - motivirati stanovnike na volonterski rad u turizmu - osmisliti modele za financijsko jačanje Turističke zajednice
Indikatori ishoda	- proračun Turističke zajednice - broj akcija koje provodi Turistička zajednica - broj volontera uključenih u rad TZ- a
Nositelji mjere	Hrvatska turistička zajednica, Županija, Grad Prelog, Turistička zajednica

### Prioritet 2.2. – Kvalitativna i kvantitativna smještajna i ugostiteljska ponuda

Svrha prioriteta je povećati broj smještajnih kapaciteta i kreirati nove oblike smještajne ponude koji će se bazirati na kvaliteti koja prati tržišne trendove i potrebe gostiju koji posjećuju područje Grada Preloga. Ugostiteljsku ponudu na području Grada učini će se prepoznatljivom i maksimalno baziranom na autohtonim namirnicama, dok će modeli prezentacije ove ponude pratiti aktualne tržišne trendove.

**Tablica 6.13. Mjera 2.2.1. - Diversifikacija i proširenje smještajnih kapaciteta**

Cilj mjere	Povećati smještajne kapacitete i oblike smještajne ponude
Aktivnosti mjere	- provoditi edukacije o trendovima smještajne ponude - poticati ulaganja u izgradnju auto kampova - proširiti smještajne kapacitete u postojećim i novim objektima
Indikatori ishoda	- broj postelja na području Grada - broj održanih edukacija - broj novih poduzetnika
Nositelji mjere	Poduzetnici, Grad Prelog, TZ

**Tablica 6.14. Mjera 2.2.2. - Definiranje ugostiteljske ponude Grada**

Cilj mjere	Kreirati prepoznatljivu ugostiteljsku ponudu
Aktivnosti mjere	- poticati prepoznatljivost ugostiteljske ponude - poticati razvijanje ponude koja se bazira na autohtonim proizvodima - poticati suradnju sa Srednjom školom Prelog - provoditi edukacije ugostitelja o prezentaciji ugostiteljske ponude
Indikatori ishoda	- broj posjetitelja - broj održanih radionica - broj klikova na ugostiteljsku ponudu
Nositelji mjere	Grad Prelog, TZ, poduzetnici, Srednja škola Prelog

### 6.2.3. *Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje*

Strateški cilj 3 naziva Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje izrazito je važan zbog tradicijskog bavljenja poljoprivrednih djelatnosti na području Grada Preloga.

Iz osnovne analize stanja i SWOT analize proizlazi da je rascjepkanost zemljišta jedan od važnijih problem kako u Gradu Prelogu, tako i u Međimurskoj županiji te na takvim posjedima nije moguć održivi razvitak poljoprivrede u pojačanoj konkurenciji među proizvođačima, stoga je potrebno omogućiti okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta koja će omogućiti učinkovitiju i konkurentniju poljoprivrednu proizvodnju. Potrebno je povećanje površina poljoprivrednog zemljišta obuhvaćenog mjerama komasacije.

Uspostavom proizvođačkih grupa i institucionalne podrške u poljoprivrednoj proizvodnji omogućiti će se kvalitetnije upravljanjem razvoja u poljoprivredi na način da će se poljoprivredne proizvođača usmjeravati na proizvodnju profitabilnijih kultura i zajednički nastup na tržištu.

**Tablica 6.15.** *Prikaz definiranih prioriteta i provedbenih mjera*

<b>Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje</b>	
<i>Prioriteti</i>	<i>Provedbene mjere</i>
<b>Prioritet 3.1.</b> - Razvoj poljoprivredne proizvodnje	Mjera 3.1.1. - Komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta
	Mjera 3.1.2. - Uspostavljanje proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama
<b>Prioritet 3.2.</b> - Diversifikacija poljoprivredne proizvodnje	Mjera 3.2.1. - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
	Mjera 3.2.2. - Osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju

#### *Prioritet 3.1. - Razvoj poduzetničke podrške*

Svrha prioriteta je komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta i uspostava proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama.

Jedan od glavnih razloga niske i neefikasne poljoprivredne proizvodnje te najveći ograničavajući čimbenik je mali posjed te dislociranost i usitnjenost parcela, stoga je jedna od najvažnijih mjera ovog prioriteta komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta. Stoga se jedna od ključnih mjera u stvaranju razvoja poljoprivredne proizvodnje odnosi na zemljišnu politiku čiji je temeljni cilj okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta.

Organizirano trženje, te postojanje jasnih kanala prodaje jedan je od uvjeta koje je potrebno osigurati kako bi i razvijala poljoprivredna proizvodnja na područja Grada Preloga i kako bi poljoprivrednici mogli ravnopravno nastupati na tržištu s ostalim zemljama članicama EU.

**Tablica 6.16. Mjera 3.1.1. - Komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta**

Cilj mjere	Okrupnjavanje i povećanje poljoprivrednog zemljišta
Aktivnosti mjere	- provesti okrupnjavanje i komasaciju zemljišta - poboljšati poljoprivrednu strukturu zemljišta
Indikatori	- promjena strukture veličine zemljište - promjena vlasničke strukture
Nositelji mjere	Poljoprivrednici, Grad Prelog, Međimurska županija

**Tablica 6.17. Mjera 3.1.2. - Uspostavljanje proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama**

Cilj mjere	Uspostaviti proizvođačke grupe i poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivrednih proizvoda
Aktivnosti mjere	- organizirati zajedničke nastupe na tržištu - poticati uspostavljanje proizvođačkih grupa (zadruga, udruge i drugi oblici udruženja) - promicati organizacije lanaca opskrbe - poticati na izgradnju prodajnih punktova poljoprivrednih proizvođača - organizirati stručna savjetovanja na području poljoprivrednih djelatnosti
Indikatori	- broj zajedničkih nastupa na tržištu - broj novo osnovanih proizvođačkih grupa - broj organiziranih stručnih savjetovanja
Nositelji mjere	Poljoprivredni proizvođači i prerađivači, Grad Prelog, udruge, zadruga

### Prioritet 3.2. – Diversifikacija poljoprivredne proizvodnje

Svrha prioriteta je povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje i osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju. Time će se riješiti problemi oko proizvodnje tradicijskih poljoprivrednih kultura te usmjeriti poljoprivredna proizvodnja na profitabilnije i inovativnije kulture koje zahtjeva tržište. Mjera koja se želi postići povećanje je konkurentnosti kroz modernizaciju poljoprivrednih gospodarstava, i prerađivačke industrije primarnih poljoprivrednih proizvoda te poboljšanje kvalitete proizvoda uvođenjem novih tehnologija i inovacija. Također cilj prioriteta je osiguranje potpore investicijama za infrastrukturu navodnjavanja- mreže za navodnjavanje, kako bi se osigurala stabilnost prinosa i unapređenje kvalitete poljoprivredne proizvodnje.

Osiguranjem uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju proizvođačima će se pružiti ključna usluga za proizvodnju profitabilnijih kultura, održavanje stručnih savjetovanja o efikasnijoj proizvodnji i diversifikaciju proizvodnje.

**Tablica 6.18. Mjera 3.2.1. - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje**

Cilj mjere	Povećati konkurentnosti poljoprivrede u proizvodnji te razvoj i prilagodba poljoprivredne proizvodnje
Aktivnosti mjere	<ul style="list-style-type: none"> <li>- smanjiti proizvodne troškova poljoprivrednih proizvođača</li> <li>- poticati proizvodnju profitabilnijih kultura i smanjiti proizvodnju tradicionalnih kultura</li> <li>- poboljšati konkurentnosti primarnih proizvođača boljom integracijom u poljop.-prehrambeni lanac putem sustava kvalitete, dodatnom vrijednošću proizvoda i promoviranja poljoprivrednih proizvoda</li> <li>- koristiti bespovratna sredstva za ulaganja u skladišne objekte, opremu i tehnologiju u poljoprivredi</li> </ul>
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> <li>- udio novijih kultura u poljoprivrednih proizvodnji</li> <li>- broj ulaganja u razvoj polj.proizvodnje</li> <li>- broj očuvanih i novo nastalih radnih mjesta u poljoprivredi</li> </ul>
Nositelji mjere	Poljoprivredni proizvođači i prerađivači, Grad Prelog, HZZ

**Tablica 6.19. Mjera 3.2.2. - Osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju**

Cilj mjere	Osigurati uvjete za efikasnu i diversificiranu
Aktivnosti mjere	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poticati i promovirati održavanje radionica i seminara o efikasnijoj poljoprivrednoj proizvodnji</li> <li>- modernizirati staklenički poljoprivrednu proizvodnju putem alternativnih izvora energije</li> <li>- povećati broj projekata korisnika mjere diversifikacija</li> <li>- usmjeravati poljoprivrednike na diversifikaciju proizvodnje</li> <li>- omogućiti cjeloživotno obrazovanje poljoprivrednika o korištenju brzih tehnologija i stjecanje novih znanja i tehnologija u poljoprivredi</li> <li>- upućivati poljoprivrednike na mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava putem EU fondova</li> </ul>
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> <li>- broj održanih radionica i seminara,</li> <li>- broj obučeni poljoprivrednika</li> <li>- broj projekata korisnika mjera diversifikacije</li> </ul>
Nositelji mjere	Poljoprivredni proizvođači i prerađivači, Grad Prelog, Savjetodavna služba, Međ. županija

## 7. STRATEŠKI PROJEKTI I PROJEKTNE INICIJATIVE

Tablicom u nastavku prikazani su strateški projekti na području Grada Preloga. Strateški projekti predstavljaju projekte koji su u velikoj mjeri razrađeni i za koje je spremna potrebna dokumentacija za njihovu provedbu.

**Tablica 7.1.** *Popis strateških projekata do 2020.*

R.br.	Naziv strateškog projekta	Svrha projekta	Prioritet	Doprinos provedbenoj mjeri
1.	Izgradnja poslovne infrastrukture i osnivanje poduzetničkog centra	Izgradnja poslovne infrastrukture i poduzetničkog centra ima višestruke efekte na razvoj i rast gospodarstva u cjelini. Navedena poduzetnička poslovna infrastruktura pruža poslovne prostore za poduzetnike početnike i startup poduzeća, kao i za ostale poslovne subjekte. Također, zadaća takve institucije je i pružanje poslovnih usluga poduzetnicima odnosno podršku u razvoju i pripremi projekata za sufinanciranje iz EU fondova, kao i pružanje drugih stručnih usluga koje olakšavaju poslovanje poduzetnika i povećavaju njihovu konkurentnosti i generiraju pozitivne poduzetničke kime i poželjnog poduzetničkog područja poslovanja. Navedenim projektom rješavaju se gotovo svi razvojni problemi navedeni u problemskim područjima razmatranja, koji su navedeni u I. i II. prioritetu te iz tog razloga proizlazi iznimna važnost tog projekta, iako je sam razvojni problem u vidu projekta kategoriziran u II. prioriteti.	II.	1.1.1.
2.	Projekti geotermalne elektrane i turističko lječilišnog centra	Realizacija projekta ima direktne implikacije na gospodarski i turistički uzlet. Projektom se stavljaju u upotrebu neiskorišteni prirodni potencijali, a to je bogatstvo geotermalnim izvorima. Projekt zaokružuje više gospodarskih grana i djelatnosti, od proizvodnje električne energije, izgradnje toplica i lječilišnog turizma, zatim korištenje toplinske energije u proizvodnji OPG-ova npr. u stakleničkoj proizvodnji povrća, zatim proširenje smještajnih kapaciteta i proširenje ponude obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava a što proizlazi iz izgradnje toplica. Navedeni projekt je i od strane Vlade RH uvršten u 10 strateških nacionalnih projekata.	I.	1.1.3. 2.1.1. 3.2.2.

R.br.	Strateški projekti	Svrha projekta	Prioritet	Doprinos provedbenoj mjeri
3.	Uređenje i dovršetak kompleksa „Marina“	Razvoj selektivnog turizma u velikoj mjeri oslanja se na uređenje i dovršetak kompleksa „Marina“. Realizacijom projekta nastoji se stvoriti prepoznatljivost Grada Preloga kao nautičkog centra u regiji. Također, projektom se proširuju i specifični smještajni kapaciteti kao što su kampovi.	I.	2.1.1.
4.	Dogradnja Hotela Panorama	Dogradnjom hotela proširuju se smještajni kapaciteti, a koji su potrebni s aspekta proširenja turističke ponude na području Grada Preloga.	II.	2.2.1.
5.	Optička širokopojasna mreža	Izgradnjom širokopojasne mreže omogućit će se pristup mreži koja zadovoljava brzine prijenosa podataka za konkurentno poslovanje gospodarskih subjekata, osobito subjekata koji svoje poslovanje temelje na pružanju informatičko-komunikacijskih usluga.	III.	1.3.1.
6.	Infrastrukturno opremanje poduzetničkih parcela u zonama (opremanja komunalnom infrastrukturom novih 16 ha površine u Gospodarskoj zoni u Prelogu – Sjever)	Radi osiguravanja proširenja zona i prihvata novih investitora nužno je nastaviti proširenje poslovnih zona novim poduzetničkim građevinskim parcelama i opremiti ih kvalitetnom komunalnom infrastrukturom.	III.	1.1.2.

Navedeni strateški projekti horizontalno povezuju definirana područja promatranja, od općih gospodarskih karakteristika pa do poljoprivrede. Njihovom realizacijom, a koje je predviđeno do 2020. godine, nastoji se stvoriti gospodarska prepoznatljivost Grada Preloga, a ishod tih projekta trebao bi utjecati na postizanje zadanih pokazatelja učinaka na razini strateških ciljeva, a koji su prikazani u tablici 11.1.

U nastavku su navedene prikupljene projektne inicijative. Projektne inicijative predstavljaju projekte koji se trenutno nalaze u fazi ideje ili idejnog rješenja, a najčešće za njihovu realizaciju ovisi osiguravanje adekvatnog financijskog izvora sufinanciranja jer za njihovu provedbu nisu osigurana vlastita učešća.

*Tablica 7.2. Popis projektnih inicijativa do 2020.*

<b>R.br.</b>	<b>Naziv projekta</b>	<b>Doprinos provedbenoj mjeri</b>
1.	Otvaranje obrtničkih i tehničkih obrazovnih smjerova	1.2.1.
2.	Okupljanje u zadrugu i zajednički nastup poljoprivrednih proizvođača na tržištu	3.1.2.
3.	Razvoj turizma na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i predstavljanje tradicionalnih vrijednosti	2.1.1.
4.	Poticanje mladih za bavljenje poljoprivredom	3.2.2.

## 8. PROCES PROVEDBE, PRAĆENJA, INFORMIRANJA I AŽURIRANJA STRATEGIJE

Svrha je procesa provedbe, praćenja, informiranja i ažuriranja Strategije (u daljnjem tekstu Proces provedbe) osigurati maksimalnu efikasnost u provedbi razvojnih aktivnosti Grada Preloga, osigurati trajno svježije informacije na svim nivoima i tekuće ažuriranje Strategije novo nastalim razvojnim problemima i potrebama.

Za uspješnu provedbu Strategije potrebno je utvrditi institucionalni okvir i provedbeni okvir. Institucionalnim okvirom definiraju se nadležna i odgovorna tijela u provedbi Strategije, a u provedbenom okviru definiraju se sadržaji i procesi u provedbi, praćenja provedbe, informiranja i ažuriranje Strategije.

### 8.1. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir čine tijela za provedbu, praćenja, informiranje i ažuriranje Strategije. To su: Gradsko vijeće i Gradonačelnik, Koordinacijski odbor, stručna i upravna tijela Gradske uprave i javnih funkcija kao provedbena tijela te svi akteri razvojnih inicijativa, kao interesne skupine.

**Gradsko vijeće i Gradonačelnik** su najviša tijela za donošenje i ažuriranje Strategije te za donošenje odluka o uspješnosti provedbe Strategije, o izmjeni i dopuni odnosno ažuriranju Strategije te odluke o usvajanju određenih sadržaja Strategije (kao što je Akcijski plan projekata).

**Koordinacijski odbor za izradu Razvojne strategije poduzetničkog okruženja Grada Preloga do 2020. te Koordinatorom za operativno usklađivanje procesa strateškog planiranja** su koordinacijska tijela stručno interesnog karaktera koje vrši praćenje provedbe, prikuplja informacije od provedbenih tijela i interesnih skupina, te iste stručno obrađuje.

**Stručna i upravna tijela Gradske uprave i javnih funkcija**, djeluju kao izvršno tijelo Strategije. Ova tijela su nadležna i odgovorna za provedbu razvojnih aktivnosti, inicijativa i projekata po svojoj profesionalnoj zaduženosti ili po nalogima i odlukama Gradonačelnika ili Gradskog vijeća.

Sve **interesne skupine ili pojedinci, organizacije civilnog društva i poduzetnici** koji se susreću s razvojnim problemima i potrebama i koji iznalaze razvojna rješenja, predlažu svoja rješenja u obliku projektnih ideja, projektnih prijedloga ili samih projekata u katalog projektnih prijedloga. Projektni prijedlozi kao doprinos provedbenim mjerama, iz kojeg Koordinacijski odbor i stručna i upravna tijela pripremaju projekte za provedbu i utvrđuju Akcijski plan projekata za provedbu.



## 8.2. Provedbeni okvir

Provedba, praćenje provedbe, informiranje i ažuriranje Strategije izvodi se kontinuirano u cijelom razdoblju Strategije, a ciklusno svake kalendarske godine u dijelu izvještavanja i ažuriranja. Kalendarske godine poistovjećuju se s proračunskim godinama.

Za kvalitetnu provedbu Strategije neophodno je u proces provedbe uključiti sljedeće sadržaje:

- a) formiranje kataloga ili baze projektnih prijedloga,
- b) izvori financiranja,
- c) izrada Akcijskog plana projekata za provedbu,
- d) praćenje provedbe, izvještavanje i ažuriranje Strategije.

### *Ad a) Formiranje kataloga ili baze projektnih prijedloga*

Sastavni dio provedbenih mjera i njihovih programskih aktivnosti u provedbenom smislu Strategije su upravo razvojne inicijative u formi projektnih ideja, projektnih prijedloga ili samih projekata. Da bi se stvarala evidentirana zaliha razvojnih inicijativa potrebno je formirati Katalog projektnih prijedloga i kontinuirano prikupljati razvojne ideje. Formiranje Kataloga i prikupljanje projektnih prijedloga, trebalo bi biti u nadležnosti Koordinacijskog odbora ili tijela koje odbor imenuje za te poslove.

Katalog projekata postaje razvojni alat ili razvojna osnova za stručnu Gradsku upravu, koja iz kataloga crpi razvojne inicijative kao rješenja razvojnih potreba i sukladno provedbenom statusu projektnih prijedloga u smislu pripremljenosti projekta i njegove provedivosti u organizacijskom i financijskom smislu predlaže projekte za provedbu u određenom vremenskom razdoblju, zapravo u proračunskom razdoblju.

### *Ad b) Izvori financiranja*

Uspješnost dostizanja svih strateških ciljeva, njihovih prioriteta i mjera iz Strategije do 2020. godine, ovisi o osiguranim financijskim sredstvima za provedbu projekata.

Za neke kapitalno strateške važne projekte navedene u ovoj Strategiji Grad Prelog je već osigurao dio sredstva za provedbu projekta, dok se za provedbu nekih mjera očekuje osiguravanje financiranja iz vanjskih izvora, primarno iz EU strukturnih fondova i nacionalnih fondova.

Izvori iz kojih će se Strategija financirati su sljedeći:

1. Proračun Grada Preloga – iz ovog izvora predviđeno je djelomično financiranje mjera. Grad Prelog, kao nositelj većine aktivnosti predviđenih Strategijom, iz proračuna će izdvajati sredstva i za sufinanciranje projekata koji će biti odobreni za financiranje iz EU fondova.
2. Proračun Međimurske županije – Međimurska županija sudjeluje u nekim segmentima Strategije.
3. Državni proračun – za provedbu nekih aktivnosti predviđena je i financijska potpora iz državnog proračuna.
4. Sredstva iz EU strukturnih fondova - kao najznačajniji izvor sufinanciranja strateških projekata, aplicirat će se na natječaje europskih strukturnih fondova.

### *Ad c) Izrada Akcijskog plana projekata za provedbu*

Nositelj izrade Akcijskog plana projekata za provedbu je Koordinacijski odbor, koji čine predstavnici upravnih odjela Gradske uprave. Donošenju Akcijskog plana projekata za provedbu prethodi utvrđivanje pripremljenosti projekata.

Nakon utvrđivanja pripremljenosti projekata, Koordinacijski odbor godišnje dostavlja Akcijski plan projekata za provedbu Gradonačelniku i Upravnom odjelu za financiranje. Isti se strukturira po svim bitnim elementima specificiranih projekata s najznačajnijim informacijama: nositelja projekata, vremenskom razdoblju projekta, vrijednosti ulaganja i izvora financiranja. Akcijski plan projekata za provedbu čine odabrani projekti za provedbu.

### *Ad d) Praćenje provedbe, izvještavanje i ažuriranje Strategije*

U godini nakon usvajanja Strategije i ciklički svake godine nakon toga nužno je prikupljati informacije o procesu provedbe projekata. Projektni prijedlozi kao doprinosi provedbenim mjerama, kao i svih novonastalih stanja na prostoru Grada Preloga u gospodarskom sektoru, u smislu novonastalih razvojnih problema i potreba i u kontinuiranom prikupljanju razvojnih inicijativa.

Paralelno s prikupljanjem navedenih informacija, svake kalendarske godine potrebno je izvršiti obnovu osnovne analize u smislu ostvarenih rezultata gospodarstva radi ocjene uspješnosti provedbe Strategije razvoja. Svi prikupljeni elementi i informacije procesa provedbe Strategije i obnovljene osnovne analize rezultiraju u potrebnoj promjeni izmjenama i dopunama Strategije odnosno u potrebi ažuriranja Strategije za naredna razdoblja.

Proces praćenja prikupljanja informacija i predlaganja promjena utvrđuje Koordinacijski odbor ili stručno tijelo koje imenuje Koordinacijski odbor.

Koordinacijski odbor prijedloge podnosi Gradonačelniku najmanje jednom godišnje i to prije vremena kada se utvrđuje proračun za sljedeću godinu. Temeljem razvojnih mogućnosti financijskog karaktera iz proračuna i temeljem izmjena i dopuna ili ažuriranja Strategije, formira se Akcijski plan projekata za provedbu.

#### *8.2.1. Horizontalna načela*

Pri izradi Strategije poštivala su se temeljna horizontalna načela planiranja gospodarskog razvoja, a to su načela: **načelo nediskriminacije** svih dionika strateškog planiranja, **načelo struke**, **načelo partnerstva**, **načelo očuvanja okoline i zaštite okoliša**. Horizontalna načela planiranja jednakovrijedno se trebaju primjenjivati pri provedbi, praćenju i ažuriranju Strategije. S obzirom da se načela primjenjuju horizontalno u svim strateškim odrednicama, čija je struktura raspoređena vertikalno, ova načela se nazivaju i horizontalnim načelima. Strategijom se u svim njenim strateškim odrednicama i njihovim provedbenim procesima potiče i promovira načelo svih oblika jednakosti.

Nadalje, proces strateškog planiranja vodi brigu o tome da Strategija predstavlja održivi gospodarski razvoj odnosno u skladu je s načelima održivog razvoja, što znači svima na korist, a nikome na štetu, uz uvjet da se uvažava društvena stvarnost i zadovoljstvo građana, da uvažava očuvanje okoline i ekološku središnjost i da strateške programske aktivnosti budu usklađene s optimalnim uređenjem prostora Grada Preloga.

## 9. VREDNOVANJE STRATEGIJE

Za uspješno praćenje provedbe Strategije i stupnja ostvarenja kao i za utvrđivanje ocjene uspješnosti ostvarivanja strateških odrednica Strategije, bitna komponenta praćenja je i samo vrednovanje **ostvarenih pokazatelja učinaka i pokazatelja ishoda Strategije**. Pokazatelji učinaka predstavljaju vrednovanje na razini strateških ciljeva, a navedeni su u poglavlju 12.2. Najbitniji elementi praćenja i vrednovanja pokazatelja ishoda definirani su u tekstu Strategije u okviru svake provedbene mjere. Ocjene uspješnosti provedbe Strategije razvoja u određenim vremenskim razdobljima može se provoditi prema modelu i indikatorima opisanim u nastavku.

### 9.1. O indikatorima u Strategiji razvoja

Pojam indikator je istovjetan sinonimu pokazatelj, a usmjerava na brojčanu veličinu određenog sadržaja. U pravilu indikator je kvantifikacija određenog stanja ili promjene.

### 9.2. Primjena indikatora u praksi

Bez obzira što je indikator brojčana veličina i odražava apsolutno ili relativno stanje, u praksi se često kao indikator koristi i opis stanja ili promjene. Primjera radi, ocjena učenika u školama u našoj se praksi definira s brojevima od 1 do 5. Te brojke ne znače apsolutnu veličinu nečijeg znanja, već je to „ocjena“ ili „uspjeh“ stupnjevima kvalitete i predstavlja relativnu veličinu; nedovoljan, dovoljan, dobar, vrlo dobar, odličan. Dakle, ove ocjene nisu kvantifikacija, nego ocjena stanja nečijeg uspjeha.

Ili drugi primjer, cost-benefit analiza kod javnih projekata definira javne benefite kao posljedicu javnog ulaganja i trošenja javnog novca dvojako. U primjerima mogućeg definiranja benefit se izražava novim vrijednostima, brojčanim veličinama, novostvorene vrijednosti (nova novčana vrijednost, period povrata ulaganja, profitabilnost ulaganja, broj novozaposlenih i dr.), a u benefitima koji se ne mogu izraziti brojčanom veličinom koristi se opisno novonastalo stanje, kao rezultat ulaganja javnog novca, kao npr.: poboljšano poduzetničko okruženje, kvalitetnija zdravstvena zaštita, smanjenje zagađenosti okoline, u pravilu sve s glagolskim imenicama: poboljšanje, unapređenje, pojačanje.

### 9.3. Indikatori u Strategiji

U Strategijama razvoja obavezno razmatramo razvojne odrednice: vizija, strateški ciljevi, strateški prioriteti, provedbene mjere i aktivnosti.

U svrhu definiranja indikatora za pojedinu odrednicu, bitno je saznanje da se odrednice definiraju na sljedeći način:

- **vizija** se definira kao buduće željeno stanje. To buduće željeno stanje objedinjuje mnoštvo indikatora svih gospodarskih područja i aktivnosti, to znači da se kao indikator vizije može definirati jedino kao ocjena postignutog stanja, što je u stvari integrirana ocjena mnoštva pokazatelja, relativnih i apsolutnih željenih stanja (definirano u Strategiji) ili ostvarenog stanja (utvrđenog u Izvještaju o provedbi Strategije),

- **strateški ciljevi** su također definirani kao segmentalni opći ciljevi. Teorija o ciljevima govori da je cilj definirano stanje u nekom vremenskom terminu. U Strategiji razvoja stanje je opisano nazivom cilja, a rok je razdoblje završetka programskog razdoblja Strategije. Analogno indikatoru za viziju i indikator za određeni strateški cilj je integrirana ocjena planiranih ili ostvarenih indikatora prioriteta, koji čine promatrani strateški cilj.
- u Strategiji **strateški prioriteti** su definirani kao specifični ciljevi, koji integrirani čine opći cilj te se i indikator za strateške prioritete također mogu definirati kao integrirana ocjena planiranih ili postignutih indikatora provedbenih mjera i aktivnosti. Želi li se kod strateških prioriteta definirati kvantitativni indikator, isto se mora izraditi s nekoliko indikatora svih aktivnosti koje su predviđene ili koje će se u provedbi pojavljivati iz svih provedbenih mjera koje su sastavnice određenih prioriteta.
- **provedbene mjere i aktivnosti**. U pravilu se provedbene mjere definiraju kao niz od nekoliko aktivnosti, a česti je slučaj da se provedbena mjera definira samo za vrlo bitnu aktivnost. Za svaku predviđenu ili ostvarenu aktivnost uspješnost se može programirati s jednim indikatorom ili vrlo ograničenim brojem indikatora, što znači da se odgovarajuće tome za svaku mjeru mogu postaviti jedan ili više kvantitativnih indikatora, a i dodatno kvalitativni indikator (opisni). Za uspješno vrednovanje provedenih aktivnosti i projekata iz provedbenih mjera formiraju se indikatori odgovarajući konkretnoj aktivnosti i konkretnom projektu u samoj pripremi i procesu provedbe promatrane aktivnosti ili projekta.

Iz gornjeg proizlazi da se za viziju, strateške ciljeve i strateške prioritete mogu naznačiti opisni indikatori, a oni su opisani u njihovom opisu i naznaci svrhe, pa se ne trebaju posebno evidentirati kao indikatori. Kod utvrđivanja indikatora za provedbenu mjeru ili kod aktivnosti, kvalitativni-opisni indikatori su također naznačeni u opisu i svrsi mjere i aktivnosti, a utvrđivanje kvantitativnih indikatora obuhvaća proces definiranja postojećeg stanja sadržaja koji obrađuje mjere i procjene mogućeg postignuća u relativnom ili apsolutnom iznosu, ali uvijek u odnosu na prethodno (polazno) stanje ili u odnosu na željeno (završno) stanje. Taj proces ili postupak je međutim stručnog i upravnog karaktera u nadležnosti stručnih tijela grada, nadležnih za sadržaj koji se obrađuje provedbenim mjerama i aktivnostima. Da je to tako, proizlazi i iz dokumenata pravilnika i smjernica za izradu strateških dokumenta tj. strategija.

U teorijskim tumačenjima strateškog planiranja naznačeno je da se indikatori svih strateških odrednica definiraju i utvrđuju u akcijskim planovima, koji je provedbeni dokument u procesu praćenja provedbe razvoja. Ovo je sukladno činjenici da je Strategija dokument preporuka, smjernica i komunikacije kako doći do budućeg željenog i kontroliranog stanja do kraja programskog razdoblja, a proces praćenja i provedbe je izvršni, prvenstveno stručno-upravni dio procesa ukupnog razvoja JLS, u našem slučaju Grada Preloga.

## 10. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Usklađenost Strategije provedena je u odnosu na strateške dokumente više razine, a to su: Razvojna strategija Međimurske županije 2011.- 2013., čije važenje je produženo do kraja 2016. godine, te sa Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Mura Drava 2014.-2020. godine. Usklađenost je izvršena s obzirom na gospodarske strateške odrednice, budući da je Strategija razvoja poduzetničkog okruženja Grada Preloga sektorska strategija. Tabela u nastavku prikazano je da je Strategija razvoja poduzetničkog okruženja Grada Preloga u skladu sa definiranim strateškim odrednicama strategija više razine.

**Tablica 10.1. Usklađenost 1. strateškog cilja**

CILJ	1. Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja		
Prioriteti	1.1. Razvoj poduzetničke podrške	1.2.- Razvoj i osiguravanje ljudskih potencijala	1.3.- Razvoj širokopojasne mreže
<b>Mjere</b>	Mjera 1.1.1. - Uspostavljanje poduzetničke potporne institucije	Mjera 1.2.1. - Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija i uspostavljanje obrazovnih programa u tehničkim i obrtničkim zanimanjima	Mjera 1.3.1. - Uspostava širokopojasne mreže na području Grada Preloga
	Mjera 1.1.2. - Unapređenje infrastrukture u gospodarskim zonama i proširenje zona novim infrastrukturno opremljenim poduzetničkim parcelama	Mjera 1.2.2. - Uspostava potpornih programa za zadržavanje mladih stručnih osoba na području Grada Preloga	Mjera 1.3.2. - Poticanje korištenja ICT-a kod mikro i malih poduzetnika
	Mjera 1.1.3. - Privlačenje investitora i potpora novim razvojnim projektima		
<b>Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013.(2016.)</b>	1P3 M1 Razvoj infrastrukture za podršku tehnološkom razvoju	1P1 M3 Poticanje poslovnih subjekta na ulaganje u razvoj resursa	1P3 M2 Razvoj informatičko-komunikacije infrastrukture kao pokretača sveukupnog gospodarskog razvoja
	21P1-M2 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarske zone	2P1 M1 Poticanje suradnje između gospodarstva te znanstvenoga i obrazovnog sustava	

**Tablica 10.2. Usklađenost 2. strateškog cilja**

CILJ	2. Turistička destinacija aktivnog odmora	
Prioriteti	2.1. – Objedinjena i prepoznatljiva turistička destinacija	2.2. Kvalitativna i kvantitativna smještajna i ugostiteljska ponuda
<b>Mjere</b>	Mjera 2.1.1. - Valoriziranje postojećih i kreiranje novih turističkih sadržaja	Mjera 2.2.1. - Diversifikacija i proširenje smještajnih kapaciteta
	Mjera 2.1.2. -Poticanje ulaganja u edukaciju pružatelja usluga u turizmu	Mjera 2.2.2. - Definiranje ugostiteljske ponude Grada
	Mjera 2.1.3. - Jačanje ljudskih i finansijskih kapaciteta Turističke zajednice kao potporne institucije	
<b>Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013.(2016.)</b>	1P5 M2 Očuvanje turističkih proizvoda i usluga kroz specijalizaciju i diversifikaciju	1P5-M4 Promocija Međimurja kao cjelovite turističke regije
	1P5 M3 Osiguravanje efikasnog upravljanja turističkom destinacijom Međimurje	
	2P5 M2 Oživljavanje kulturnih i povijesnih sadržaja	
<b>LRS LAG-a Mura Drava 2014.-2020.</b>	2P1-M1 Poticanje ulaganja u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti	2P1-M2 Poticanje investicija u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti
	2P2-M1 Ulaganje u uspostavu i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture	

**Tablica 10.3. Usklađenost 3. strateškog cilja**

<b>CILJ</b>	<b>3. Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje</b>	
<b>Prioriteti</b>	<b>3.1. - Razvoj poljoprivredne proizvodnje</b>	<b>3.2. - Diversifikacija poljoprivredne proizvodnje</b>
<b>Mjere</b>	Mjera 3.1.1. - Komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta	Mjera 3.2.1. - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
	Mjera 3.1.2. - Uspostavljanje proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama	Mjera 3.2.2. - Osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju
<b>Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013.(2016.)</b>	1P4 M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	1P4 M2 Povećanje proizvodne učinkovitosti poljoprivrednih proizvođača
	1P4 M5 Jačanje institucionalne podrške za razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora kroz osnivanje Centra za ruralni razvoj	1P4 M3 Zaštita i promocija regionalnih posebnosti proizvoda
<b>LRS LAG-a Mura Drava 2014.-2020.</b>	2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture	1P1-M2 Povećanje kapaciteta i modernizacija PGova
	1P2-M1 Poticanje ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda	

## 11. PRILOZI

### 11.1. Rekapitulacija definiranih strateških ciljeva, prioriteta i provedbenih mjera

<b>Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja</b>	
<i>Prioriteti</i>	<i>Provedbene mjere</i>
<b>Prioritet 1.1.</b> - Razvoj poduzetničke podrške	<b>Mjera 1.1.1.</b> - Uspostavljanje poduzetničke potporne institucije
	<b>Mjera 1.1.2.</b> - Unapređenje infrastrukture u gospodarskim zonama i proširenje zona novim infrastrukturno opremljenim poduzetničkim parcelama
	<b>Mjera 1.1.3.</b> -Privlačenje investitora i potpora novim razvojnim projektima
<b>Prioritet 1.2.</b> - Razvoj i osiguravanje ljudskih potencijala	<b>Mjera 1.2.1.</b> - Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija i uspostavljanje obrazovnih programa u tehničkim i obrtničkim zanimanjima
	<b>Mjera 1.2.2.</b> - Uspostava potpornih programa za zadržavanje mladih stručnih osoba na području Grada Preloga
<b>Prioritet 1.3.</b> - Razvoj širokopojasne mreže	<b>Mjera 1.3.1.</b> - Uspostava širokopojasne mreže na području Grada Preloga
	<b>Mjera 1.3.2.</b> - Poticanje korištenja ICT-a kod mikro i malih poduzetnika
<b>Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora</b>	
<b>Prioritet 2.1.</b> – Objedinjena i prepoznatljiva turistička destinacija	<b>Mjera 2.1.1.</b> - Valoriziranje postojećih i kreiranje novih turističkih sadržaja
	<b>Mjera 2.1.2.</b> - Poticanje ulaganja u edukaciju pružatelja usluga u turizmu
	<b>Mjera 2.1.3.</b> - Jačanje ljudskih i financijskih kapaciteta Turističke zajednice kao potporne institucije
<b>Prioritet 2.2.</b> – Kvalitativna i kvantitativna smještajna i ugostiteljska ponuda	<b>Mjera 2.2.1.</b> - Diversifikacija i proširenje smještajnih kapaciteta
	<b>Mjera 2.2.2.</b> - Definiranje ugostiteljske ponude Grada
<b>Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje</b>	
<b>Prioritet 3.1.</b> - Razvoj poljoprivredne proizvodnje	<b>Mjera 3.1.1.</b> - Komasacija i uređenje poljoprivrednog zemljišta
	<b>Mjera 3.1.2.</b> - Uspostavljanje proizvođačkih grupa i poboljšanje tržišnih mehanizama
<b>Prioritet 3.2.</b> - Diversifikacija poljoprivredne proizvodnje	<b>Mjera 3.2.1.</b> - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
	<b>Mjera 3.2.2.</b> - Osiguranje uvjeta za efikasnu i diversificiranu proizvodnju

## 11.2. Pokazatelji učinka

Tablica 11.1. Pokazatelji učinka

Definicija pokazatelja	Jed. mjera	Polazna vrijednost		Procjena rasta na god. razini	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor podataka
		Vrijednost	Stanje od		Vrijednost	Ostvariti do		
<b>Gospodarski strateški cilj 1 - Sredina poželjnog poduzetničkog djelovanja</b>								
Ukupni prihodi poduzetnika	kn	1.584.001.000	31.12.2015.	5,00%	1.981.000.000	31.12.2020.	Godišnje	FINA
Gospodarski subjekti	subjekti	326	31.12.2015.	3,00%	380	31.12.2020.	Godišnje	HGK, HOK
Zadovoljstvo poduzetnika kvalitetom poduzetničke infrastrukture *	%	potrebno utvrditi	31.12.2016.	/	>71% zadovoljnih	31.12.2020.	Godišnje	Općina
<b>Gospodarski strateški cilj 2 - Turistička destinacija aktivnog odmora</b>								
Broj noćenja	noćenje	8.584	2015.	600	11.600	31.12.2020.	Godišnje	DZS
Broj dolazaka gostiju	osobe	3.571	2015.	300	5.100	31.12.2020.	Godišnje	DZS
<b>Gospodarski strateški cilj 3 - Održiv razvoj poljoprivredne proizvodnje</b>								
Broj poljoprivrednih gospodarstava	subjekti	609	31.12.2015.	1,00%	640	31.12.2020.	Godišnje	APPRRR
Broj ARKOD parcela	parcela	5.868	31.12.2015.	-10,00%	3.000	31.12.2020.	Godišnje	APPRRR

\* Zadovoljstvo poduzetnika kvalitetom poduzetničke infrastrukture mjeri se anketnim upitnicima iz kojeg se donose zaključci o zadovoljstvu poduzetnika s poduzetničkom infrastrukturom s obzirom na postignuto stanje razvoja poduzetničke infrastrukture. Zadovoljstvo poduzetnika usmjereno je na zadovoljstvo koje se iščitava iz područja koja su navedena u definiranim prioritetima i provedbenim mjerama.



### 11.3. Komunikacijska strategija za upravljanje i provedbu Strategije

Istraživanja koja su provedena u Europskoj uniji 2002. i 2003. na temu uspješnog razvoja lokalne sredine kao preduvjeta sredine zadovoljnih ljudi, pokazala su, da su među ključnih čimbenicima uspješnog i djelotvornog razvoja lokalne sredine i čimbenici: sposobnost mobilizacije sudionika razvoja i unutarnje i vanjsko povezivanje i umrežavanje sudionika razvoja. Primjena ovih dvaju čimbenika ostvaruje se komunikacijom među sudionicima razvoja koja se provodi načelima i modelima definiranim u komunikacijskoj strategiji.

Svrha je komunikacijske strategije definiranje i objašnjenje osnovnih načela trajnog komunikacijskog procesa među sudionicima odnosno dionicima razvoja.

#### Ciljevi komunikacijske strategije

Temeljni ciljevi komunikacijske strategije su podizanje svijesti o ulozi i značaju Strategije razvoja te podizanje svijesti o potrebi i samo razumijevanje strateških odrednica Strategije razvoja.

U okviru temeljnih ciljeva komunikacijska strategija treba ostvarivati specifične ciljeve među kojima su najvažniji:

- osnažiti komunikacijsku potrebu u procesu provedbe Strategije razvoja među dionicima razvoja,
- osigurati stalnu transparentnost provedbe Strategije razvoja,
- informirati javnost o mogućim izvorima financiranja razvojnih projekata posebno o EU fondovima i domaćim izvorima financiranja,
- uskladiti sve komunikacijske aktivnosti koje se provode interno unutar nadležnosti Grada Preloga i eksterno u regionalnom, nacionalnom i u EU okruženju.

#### Načela komunikacijske strategije

Uspješnost komunikacijskih procesa zavisna je od primjene komunikacijskih načela, a prvenstveno sljedećih:

- **temeljna načela:**
  - informacije se prezentiraju u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku,
  - informacije će se usmjeravati svim relevantnim ciljnim skupinama,
  - uspostaviti će se sistem praćenja i ažuriranja informacija kako bi iste bile realan pokazatelj vremenskog tijeka provedbe Strategije razvoja, uspješnosti njene provedbe i primjene potencijalnih promjena. U nastavku će se imenovati odgovorno tijelo za provedbu ovog načela.
- **načelo partnerstva;**
  - komunikacijskom strategijom se osigurava direktna i indirektna komunikacija javnog i gospodarskog sektora i organizacija civilnog društva kao i ostale javnosti koja nije direktna sastavnica određenog partnerstva.
- **načelo jednakog pristupa informacijama;**

- komunikacijski procesi nužno uvažavaju potrebu jednakog pristupa informacijama svim skupinama kako bi se spriječila svaka diskriminacija na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

### Ciljne skupine

Komunikacijske aktivnosti se usmjeravaju i odvijaju na razini internog i na razini eksternog komuniciranja. Na internoj razini se osiguravaju procesi praćenja provedbe, sam proces provedbe i vrednovanje napretka Strategije razvoja, a na eksternoj razini se osigurava suradnja s razvojnim akterima na regionalnom nivou i usklađenost gospodarskog razvoja Grada Preloga s razvojem okruženja tj. Međimurskom županijom i Republikom Hrvatskom.

Ciljne skupine na internoj razini čine dvije skupine:

- nadležna i provedbena tijela iz institucionalnog okvira provedbe Strategije razvoja,
- interesne skupine ili pojedinci, organizacije civilnog društva i poduzetnici.

Ciljne skupine na eksternoj razini su institucionalna i javno-upravna tijela Međimurske županije i Republike Hrvatske u dijelu njihovih nadležnosti kojima direktno ili indirektno utječu na uspješnost gospodarskih razvojnih procesa Grada Preloga.

### Komunikacijski alati

U procesu provedbe komunikacijske strategije primjenjivati će se sljedeći komunikacijski alati:

- direktna komunikacija između nadležnih i provedbenih aktera razvoja i ostalih dionika razvoja i zainteresiranih skupina kako na internoj tako i na eksternoj razini,
- Internet komunikacija - birane informacije objavljuvat će se i distribuirati putem web stranice Grada Preloga,
- Priopćenja za tisak - priopćenjima za tisak objavljuvat će se najširoj javnosti redovne informacije o tijeku i uspješnosti provedbe Strategije razvoja,
- TV i radio mediji - lokalnim TV i radio postajama također će se distribuirati informacije i izvješćivati najšira javnost o tijeku i uspješnosti provedbe Strategije razvoja.

### Provedba komunikacijske strategije

Nadležno tijelo koje će biti zaduženo za praćenje uspostave komunikacijske strategije i praćenje njene provedbe je koordinacijsko stručno tijelo - Koordinacijski odbor koje objedinjuje i usmjerava cjelokupni proces svih komponenti Strategije razvoja.

U svrhu jasnog definiranja procesa provedbe Strategije razvoja i komunikacijske strategije Koordinacijski odbor će za svaku proračunsku godinu zajedno s Akcijskim planom projekata za provedbu predložiti i komunikacijski-akcijski plan za isto proračunsko razdoblje, te isto, kao jednu cjelinu proslijediti na razmatranje i usvajanje Gradonačelniku i Gradskom vijeću Grada Preloga.

Komunikacijskim akcijskim planom će se detaljno razraditi struktura i dinamika primjene komunikacijskih alata u funkciji provedbe Akcijskog plana projekata za provedbu kao i praćenja i vrednovanja uspješnosti provedbe Strategije razvoja u promatranoj proračunskoj godini.

## 11.4. Kalendar turističkih manifestacija za 2017. godinu

### NOĆ MUZEJA – 27.01. 2017.



### FAŠNIK – 26.02. 2017.



### PROMOCIJA „PIKAČA“ – 01.04. 2017. – promocija humoristično-satiričnog lista



### 17. SAJAM CVIJEĆA – 28. - 30.04. 2017.



**PRVOMAJSKA BICIKLIJADA - 01.05. 2017.**



**FESTIVAL JAGODA – 20. ILI 27. 05. 2017.**



**DIOKLECIJANOVE LEGIJE „RIMSKE IGRE“ – 09.06. 2017. ili 10.06.**



**OPERA POD ZVIJEZDAMA – 30.06.2017.**



**SEOSKE IGRE ČUKOVEC – 08.07. 2017.**



**SV. JAKOB - 25.07. 2017.**



**SV. LOVRO-CIRKOVLJAN – 10.08. 2017.**



**OBLJETNICA STRADALIH NA DRAVI – 13.09. 2017.**



**BAKINI KOLAČI-3.FESTIVAL MEĐIMURSKIH SLASTICA – 16.09. 2017.**



**FESTIVAL MEDA – 23.09. 2017.**



**BAROKNE VEČERI – 30.09 ILI 01.10. 2017.**



**DANI KRUGA I ZAHVALE – 30.09. 2017.**



**BLAGDAN SV. HUBERTA – 03.11. 2017.**



**BOŽIČNI SAJAM – 9.-10.12. 2017.**



**BOŽIČNI KONCERT – 20. ILI 21. 12. 2017. CRKVA SV. JAKOBA, KONCERT ANSAMBLA LADO**



**DOČEK NOVE GODINE – 31.12. 2017.**



Izvor slika: Turistička zajednica Grada Preloga., tel.: 040 638 694, email: tz@prelog.hr